

Handläggare
Stefano Prestinoni
Telefon:

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2017 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 2017, inkl. bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär omslutningsförändring om 2,5 mnkr som anges i detta ärende.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerad.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Stefano Prestinoni
Avdelningschef Administration

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. Ett Stockholm som håller samman.....	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	14
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	20
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	23
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	26
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	30
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	33
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	38
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	38
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	39
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	40
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	42
2.5 Stockholms miljö är giftfri	43
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	45
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	46
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	47
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	48
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva.....	49
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	53
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	54
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	55
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	57
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	58
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	64
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	67
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.....	69
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	71

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	77
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	80
Uppföljning av ekonomi.....	82
Uppföljning av driftbudget.....	82
Resultatenheter	87
Investeringar.....	88
Försäljningar av anläggningstillgångar	88
Betydande projekt som inte är investeringar	88
Omslutningsförändringar.....	88
Budgetjusteringar	89
Medel för lokaländamål.....	89
Analys av balansräkning	89
Övrigt	90
Synpunkter och klagomål.....	90
Övrigt.....	Error! Bookmark not defined.

Bilagor

Bilaga 1: Redovisning av statsbidraget till sommarlovsaktiviteter 2017 i tertialrapport 2

Bilaga 2: Sammanställning av inkomna synpunkter och klagomål avseende period 20170501-20170831

Bilaga 3: Sammanställning åtgärdade synpunkter och klagomål avseende period 20170101-20170430

Bilaga 4: Sammanställning av åtgärdade synpunkter och klagomål avseende 2016

Bilaga 5: Fryshuset T2 2017

Bilaga 6: Handlingsplan mot våldsbejakande extremism i Skärholmen T2 2017

Bilaga 7: Matris till Handlingsplan mot våldsbejakande extremism i Skärholmen T2 2017

Bilaga 8: Sdn24 T2 2017

Bilaga 9: ub071a

Bilaga 10: ub061a

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att samtliga 4 inriktningsmål uppfylls.

Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att 6 av 7 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Förvaltningen har under målen "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" och "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla" uppnått årsmålen för tre fjärdedelar av KF's indikatorer där resultat finns tillgängliga.

Målet "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" bedöms uppnås delvis. Förvaltningens arbete har bidragit till att årsmålen uppnås avseende andelen förskollärare och inskrivna barn i förskolan i stadsdelsnämndsområdet. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska och årsmålet uppnås. Däremot når inte förvaltningen målet om andel nöjda föräldrar inom förskolan men har ökat med tre procentenheter sedan 2016.

Målet "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla" bedöms uppnås. Förvaltningen bedömer sig ha hittat ändamålsenliga arbetssätt vilket resulterat i flera uppfyllda årsmål. Som exempel nås årsmålen för andel insatser avslutade enligt plan för vuxna med missbruk och andelen ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol, narkotika eller tobak uppnås.

Målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar bedöms uppnås. I syfte att öka andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor har förvaltningen, inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen, arbetat för att stärka samarbetet mellan respektive myndighet kring trygghetsskapande åtgärder.

Målet "Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid" bedöms uppnås. Förvaltningen har fortsatt arbeta för att öka andelen ungdomar som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter. Bland annat har den välbesökta 127-festivalen åter arrangerats.

Målet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" bedöms uppnås. Resultaten av stadens brukarundersökning inom biståndsbedömd dagverksamhet visar sjunkande resultat för förvaltningens dagverksamhet i egen regi. Förvaltningen har analyserat resultatet och en åtgärdsplan har tagits fram. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med bland annat att förbättra bemötandet, öka tryggheten samt öka brukarens inflytande över insatserna och bedömer att målen för dessa områden kommer uppnås.

Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 5 av 6 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Energianvändningen är hållbar" bedöms uppfyllas. Förvaltningen fortsätter att arbeta med åtgärder för att minska andelen köpt energi i de fastigheter förvaltningen har rådighet över. Arbetet har resulterat i hittills längre andel köpt energi än förra året och förvaltningen bedömer därmed att årsmålet kommer uppfyllas.

Målet "Nämndens transporter är miljöanpassade" uppnås delvis. Måluppfyllelsen påverkas av att förvaltningen inte beviljades sökta klimatinvesteringsmedel för att investera i pumpstationer eller för inköp av elcyklar. Förvaltningen prioriterar val av drivmedel och

fordon som ger lägre luftföroeningar och följa stadens resepolicy.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att samtliga 5 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Stockholm är en företagsvänlig stad" bedöms uppnås. Informationsinsatser har genomförts för att främja företagsetablering och statistiken visar att flertal nya företag etablerats och ett flertal har flyttat in i stadsdelsnämndsområdet.

Målet "Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva" bedöms uppnås. Resultat visar att förvaltningen har lyckats minska antalet bidragsberoende och även antalet långtidsberoende.

Målet "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar" bedöms uppnås. Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 13 mnkr. Överskottet beror dels på att förvaltningen tagit fram och genomfört åtgärder för att nå en budget i balans och dels för att ett antal mycket svårbedömda faktorer som förvaltningen inte har rådighet över har inträffat vilket fått stora konsekvenser för ekonomin.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 6 av 8 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika" bedöms uppnås. Förvaltningen genomför jämställdhetsanalyser i enighet med programmet för ett jämställt Stockholm. Analysen ger ökad kunskap och bra grund för kommande verksamhetsstyrning.

Målet "Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor" bedöms uppnås. Förvaltningen hade högst svarsfrekvens på medarbetarenkäten bland stadsdelsförvaltningarna och har ökat aktivt medskapandeindex (AMI) från 80 % till 83%. Flera årsmål bland indikatorerna i enkäten är uppnådda och sjukfrånvaron har minskat.

Målet "Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering" bedöms uppnås delvis. Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem uppnår årsmålet. Däremot nås inte målet om andel brukare i dagverksamhet som inte upplever diskriminering. En åtgärdsplan är framtagen.

Målet "Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention" uppnås delvis. Bakgrunden till målbedömningen är att årsmålet gällande barnkonsekvensanalyser för barnfamiljer som har hyres- eller elskulder inte uppnås. En åtgärdsplan har tagits fram och implementerats.

Målet "Stockholm är en tillgänglig stad för alla" bedöms uppnås. I syfte att öka brukarnas delaktighet i insatsernas utformning fortsätter förvaltningen att utveckla metoder och arbetsätt.

Målet "Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande" bedöms uppnås. Målet för andelen vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten uppnås. Utöver detta har, inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet och Fokus Skärholmen, en fördjupningsstudie i stadsdelsområdet genomförts där invånarna har fått komma till tals på ett annat sätt än tidigare. I stadens

varumärkesmätning har Skärholmen gått från att ligga i botten till att ligga i toppen i den senaste undersökningen. Förvaltningen bedömer att det är de dialoginsatser som genomförts i samband med Fokus Skärholmen som påverkat resultaten.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Förvaltningen bedömer att 6 av 7 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor" uppnås delvis. Förvaltningens arbete har bidragit till att andelen förskollärare har ökat och når årsmålet. Även andelen inskrivna barn i förskolan i stadsdelsnämndsområdet uppnår årsmålet till följd av att samarbetet mellan de öppna förskolorna, BVC och medborgarvärdar har systematiserats. Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd har fortsatt att minska och årsmålet uppnås. Förvaltningen bedömer att det sistnämnda är ett direkt resultat av arbetet med att förbättra barnperspektivet. Däremot uppnås inte målet avseende nöjda föräldrar inom förskolan men har ökat med tre procentenheter sedan 2016. Åtgärdsplan är framtagen.

Målet "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla" bedöms uppnås. Förvaltningen har fler uppfyllda årsmål bland indikatorerna vilket pekar på att förvaltningen hittat ändamålsenliga arbetsätt. Bland uppnådda mål kan nämnas andel insatser avslutade enligt plan för vuxna med missbruk och andelen ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol, narkotika eller tobak. Förvaltningen bedömer att det är ett resultat av ett gott samarbete mellan förvaltning, skola och andra aktörer där riktade insatser undanröjer riskfaktorer och stärker befintliga skyddsfaktorer.

Målet "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar bedöms uppnås. I syfte att öka andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor har förvaltningen, inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen, träffat andra aktörer utifrån bekymmer och oroligheter i området. Arbetet har bidragit till ett närmare samarbete mellan respektive myndighet och bättre samordning. I det trygghetsskapande arbetet inom lokala utvecklingsprogrammet (LUP) träffas berörda aktörer för att prata om främst Vårbergs centrum och vad man kan göra gemensamt. Utifrån samtalen har en åtgärdslista tagits fram. Även i Sättra centrum har trygghetsskapande åtgärder satts in.

Under målet "Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo" har förvaltningen varit drivande i projektet Fokus Skärholmen. Olika typer av dialoger med medborgarna har genomförts i syfte att skapa ett underlag för social hållbarhet dels för förvaltningen, dels andra lokala aktörer och dels för byggaktörer aktuella i projektet Fokus Skärholmen.

Målet "Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid" bedöms uppnås. I syfte att öka andelen ungdomar som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter har bland annat 127-festivalen arrangerats. Fryshuset har också startat ett samarbete med Egalia som är en fritidsgård för homo, bi, trans och queer-ungdomar i åldrarna

13-19 år. Sätra motionsspår och utegym har färdigställts. Satsningen har riktats särskilt till flickor och kvinnor.

Målet "Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande bedöms uppnås". Målet att vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud uppnås vilket är ett resultat av att förvaltningen fortsatt utveckla det lokala utbudet av kulturaktiviteter men också lyckats informera vårdnadshavaren om vad som erbjuds barnen.

Målet "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet" bedöms uppnås. Resultaten av stadens brukarundersökning inom biståndsbedömd dagverksamhet visar sjunkande resultat för förvaltningens dagverksamhet i egen regi. Det är svårt att dra några konkreta slutsatser av resultatet men försämringen kan bero på att vid undersökningstillfället hade flera av de nya brukarnas anhöriga ännu inte lärt känna personalen. En åtgärdsplan är framtaget.

Resultatet av Socialstyrelsens årliga brukarundersökning inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden har ännu inte publicerats. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med bland annat att förbättra bemötandet, öka tryggheten samt öka brukarens inflytande över insatserna och bedömer att målen för dessa områden kommer uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

◆ Uppfylls delvis

Analys

På enheten med ekonomiskt bistånd har barnperspektivsambassadörer utsetts med uppgiften att rikta fokus på barnen i enhetens ärenden. Satsningen har gett goda resultat.

Andelen förskollärare har ökat. Förvaltningen fortsätter satsningen på mottagandet av förskollärostudenter genom att arbeta fram gemensamma dokument och arbetssätt. En viktig faktor är också möjligheten till nätverkande.

Andelen nöjda föräldrar har ökat mot föregående år men förvaltningen når inte årsmålet. Förvaltningen behöver utveckla hur förmedling av innehållet i verksamheten bättre kan göras till vårdnadshavarna. En viktig del i det utvecklingsarbetet är att involvera vårdnadshavarna om hur det kan göras på ett bättre sätt samt analysera utvecklingsområden tillsammans med föräldrarna.

Självvärdering utifrån läroplansuppdraget (WKI) når inte årsmålet. Ansvar för undervisning i riktning mot läroplansmålen behöver tydliggöras för arbetslag. Självvärderingen är sedan 2016 webbaserad vilket innebär att brister som finns hos medarbetarna i användandet av IKT (informations- och kommunikationsteknik) som pedagogiskt verktyg även påverkar resultatet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	5,1 %			5,7 %	5,1 %	5,9 %	3,1 %	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %			100 %		100 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)	38,7 %	1 %	37 %	32,2 %	39 %	39 %	41 %	Tertial 2 2017
  Andel förskollärare som genomgått kompetensutveckling inom genuspedagogik/normkritik	16,2 %			1 %		15 %	Öka	2017
  Andel nöjda föräldrar	84 %			81 %		87 %	87 %	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
  Antal barn per grupp	14,9 barn/avd.			15,6 barn/avd.		16	16	Tertial 2 2017
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,8 st			4,8 st		4,9	4,9	Tertial 2 2017
  Inskrivningsgraden i förskoleverksamheten	91,4 %					91 %	90 %	2017
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,34			3,36		3,8	3,8	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
  Svarsfrekvens på förskoleundersökningen	71 %					80 %	80 %	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska utarbeta stadsövergripande riktlinjer för förskoleplaneringen, med prioritering på nybyggnadsområden. Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska bistå kommunstyrelsen i detta arbete.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska, i samarbete med utbildningsnämnden utveckla verksamhetsformer för att få fler barn i socioekonomiskt utsatta områden att gå i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, samt de stadsdelsnämnder som lyfts fram i riktlinjerna för det lokala utvecklingsarbetet, utveckla samverkansformer med föräldrar och civilsamhälle runt grund- och gymnasieskolor med högt socioekonomiskt index	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen avvaktar utbildningsnämndens inbjudan till samverkan.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ta fram centrala riktlinjer för barnsäkerhet i stadens förskoleverksamhet	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur konceptet med introduktionsförskolor kan utvecklas och spridas till fler områden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Alla flickor och pojkar har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- Lever i familjer som har en egen försörjning och vårdnadshavare har en stark föräldraroll och kan trygga barns uppväxtmiljö. Tillgången till barnomsorg på obekvämt arbetstid underlättar möjligheten till full sysselsättning för vårdnadshavare.
- Har behov av utveckling och lärande som främjas utifrån individuella förutsättningar och kulturella erfarenheter genom en väl genomtänkt pedagogisk ute- och inomhusmiljö där naturvetenskap, matematik och språkutveckling är prioriterade områden.
- Ges i förskolan goda förutsättningar att möta dagens och framtidens samhälle genom att barnen får en grundläggande digital kompetens. All användning av digitala verktyg utgår från ett pedagogiskt syfte och utjämnar skillnader mellan barn från olika samhällsstrukturer. Det är förskolans uppgift att bidra till att överbrygga denna skillnad och säkerställa att flickor och pojkar har samma tillgång till digitaliseringens möjligheter.
- Oavsett funktionalitet, har en inne- och utemiljö i förskolan som är utformad så att alla kan vistas och delta i aktiviteterna. Med lekvärdesfaktorer som utgångspunkt vid utveckling av förskolegårdar och inomhusmiljöer involveras vårdnadshavare och barn redan i planeringsstadiet.
- Har vårdnadshavare som har en ökad kännedom om vad förskolan gör för att stödja barns utveckling och hur de görs delaktiga i planering av verksamheten. Förskolorna använder fler dialogformer med vårdnadshavare, för att utveckla verksamheten utifrån de områden som barn och vårdnadshavare ser som prioriterade. Resultatet från brukarundersökningen är en viktig utgångspunkt.
- Erbjuds en likvärdig förskola med jämn och hög kvalitet, vilket utjämnar socioekonomiska skillnader. Arbetet med att rekrytera och behålla förskollärare och därmed höja förskollärartätheten, samt att stärka förskollärarens roll som ledare och fördela resurserna jämnare över förskolorna, är prioriterat för att säkra kompetensen i verksamheten.
- Med stödinsatser i förskolan får möjlighet att få tidigare insatser i skolan genom att

informationsöverföringen mellan förskola och skola förenklas.

- Som inte går på förskolan har möjlighet att med sina vårdnadshavare delta på öppna förskolor. Öppna förskolan är uppskattad och viktig som mötesplats för både barn och vuxna. Vårdnadshavare och dagbarnvårdare erbjuds aktiviteter och gemenskap för barn som inte är inskrivna i förskolan. Öppna förskolan samverkar med socialtjänst, barnavårdscentral och förskolor för att ge familjer stöd och viktig och relevant samhällsinformation.

- Går på en förskola som är jämställd. På förskolan har flickor och pojkar bland annat tillgång till litteratur och annat material utifrån ett genus- och normkritiskt perspektiv för att motverka stereotypa föreställningar om människor. Flickor och pojkar får jämställt fördelade resurser och analyser av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik.

- Känner sig trygga och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet med likabehandlingsplanerna och arbetet enligt barnkonventionen stärks genom ökad delaktighet och dialog som fördelas lika mellan flickor och pojkar. Likabehandlingsplanerna grundar sig på en kartläggning av verksamheterna som utmynnar i främjande och förebyggande arbetssätt.

- Möts av kompetent personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas i nära relationer och vilka åtgärder som kan vidtas.

Övrigt:

- Den könsuppdelade statistiken visar en skillnad mellan vårdnadshavarnas nöjdhet med förskolans samverkan med hemmet. Pojkarnas vårdnadshavare är mer nöjda än flickornas. Arbetet fortsätter med en djupare analys av orsakerna till resultatet, utifrån det tas åtgärder fram för att utjämna skillnaderna.

Förväntat resultat

Minst 87 % av föräldrarna är nöjda

Minst 91 % av andelen barn 1-5 år i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är inskrivna i förskolan

Förskolorna uppnår minst nivå 3,5 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Max 5,9 % barn lever i familjer som har ekonomiskt bistånd

Analys

Uppnådda resultat

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är 5,1%. Årsmålet på maximalt 5,9% uppnås därmed.

Förvaltningen arbetar aktivt med att så fort som möjligt få ut sökande i egen försörjning genom antingen arbete, studier eller annan ersättning. När det gäller särskilt riktade insatser, som exempelvis att erbjuda Stockholmsjobb, väljer förvaltningen ofta att fokusera dessa just på de sökande som har barn för att möjliggöra att dessa familjer ska bli självförsörjande. I

vissa fall godkänner förvaltningen, med barnens bästa i åtanke, att en av föräldrarna i en barnfamilj kan studera med bibehållet ekonomiskt bistånd om detta anses vara den snabbaste och mest hållbara lösningen för att familjen ska bli självförsörjande. Medarbetare från ekonomiskt bistånd ingår i Stockholms Stads arbetsgrupp med fokus att förbättra arbetet med barnperspektivet. Barnperspektivambassadörer har utsetts på enheten vars uppgift är att rikta fokus på barnet eller barnen i familjer där beslut tas vad gäller ekonomiskt bistånd. Att etablera ambassadörer har givit önskat resultat i det att fokus, i högre grad, riktas på barnet. Förvaltningen bedömer arbetssättet som framgångsrikt och avser fortsätta arbeta på detta sätt.

Andel inskrivna barn i förskolan i Skärholmens stadsdelsnämndsområde är 91,4%. Vi når därmed årsmålet på 91%.

Utvecklings- och stödenheten har fokuserat på att samarbetet mellan de öppna förskolorna, BVC och medborgarvärdar ska systematiseras. Tydligare marknadsföring av öppna förskolans verksamhet och ett förtydligat samarbete mellan aktörer är faktorer som har lett till en ökning i tillströmningen av föräldrar som besöker öppna förskolan. Öppna förskolan i Vårberg ligger från och med hösten 2017 i befintliga förskolelokaler vilket ytterligare ökar möjligheten till att besökare väljer att skriva in sina barn i förskoleverksamhet. Satsningen på öppna förskolan bidrar till att förvaltningen når målet med andelen inskrivna barn i förskolan.

Andelen förskollärare av totalt antal anställd är 38,7% vilket innebär att förvaltningen kommer att nå årsmålet på 39%.

Arbetet med att rekrytera och behålla förskollärare är ett långsiktigt arbete som pågår. Förvaltningen har ett gemensamt nätverk för VFU-handledare (verksamhetsförlagd utbildning), en gemensam introduktionsträff kommer att hållas samt att en introduktionshandbok har arbetats fram med syftet att skapa en gemensam och likvärdig introduktion av god kvalitet för studenternas verksamhetsförlagda utbildning på förvaltningens förskolor. Våren 2018 startar stadsdelen ett samarbete med Södertörns högskola och där "Centrum för professionsutveckling, CPU" med syfte att skapa en miljö där högskolans forskning möter verksamheten för ett ömsesidigt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Att aktivt arbeta med studenter har visat goda resultat i rekrytering av förskollärare.

Ej uppnådda resultat

Årsmålet med att minst 87 % av föräldrarna är nöjda uppnås inte. Förvaltningens resultat blev 84%. Totalt har förvaltningen höjt resultatet med 3%-enheter från förra årets 81%.

Medarbetarnas kompetens att kunna förmedla verksamheten till vårdnadshavarna är av stor betydelse. Viktiga faktorer för verksamheten är medarbetarnas kompetens i pedagogisk kunskap och i det svenska språket. Bland vårdnadshavare finns synpunkter på att medarbetares kunskaper i svenska är bristfällig.

Förvaltningens åtgärdsplan med att öka föräldrarna upplevda nöjdhet är att medarbetarna presenterar sin verksamhet på föräldramöten och öppet hus. Enheterna undersöker vilka förväntningar som finns hos vårdnadshavarna samt delger vårdnadshavarna innehåll och syfte med den verksamhet som erbjuds alla barn.

Målet att förskolorna uppnår minst nivå 3,5 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget) uppnås inte. Resultatet på förskolorna når nivå 3,34.

Under året har enheter arbetat med att tydliggöra uppdraget att styra lärprocesser i riktning mot läroplansmålen. Brister i användandet av IKT (information- och kommunikationsteknik) som pedagogiskt verktyg lyfts fram som en faktor som drar ner förskolor och enheters snittvärde men även brister i svenska språket hos såväl barn som medarbetare.

Förvaltningens åtgärdsplan är att ansvaret för undervisning i riktning mot läroplansmålen behöver tydliggöras för samtliga arbetslag, där också arbetslagen under kommande termin ska träffa avdelningens IT-pedagog för att komma vidare i sitt IKT-arbete. Med start hösten 2017 kommer förskollärarna att ingå i skolverkets satsning "Läslyftet" som till stor del bygger på kollegialt lärande. Satsningen pågår under två år för att samtliga förskollärare ska kunna inkluderas. Den arbetsgrupp med fokus på modersmål som startade under våren 2017 blir en viktig motor i förskolornas arbete med språklig och kommunikativ utveckling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	8 %				0 %	0 %		Tertial 2 2017
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	87 %	86 %	87 %	85 %		86 %		2017
 Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,34					3,5		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet fortsätter med att introducera digitala verktyg i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
 Förskolorna ska utveckla och driva det normkritiska jämställdhetsarbetet vidare i stadsdelens förskolor	2016-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen använder lekvärdesfaktorer som utgångspunkt vid utvecklingen av förskolegårdarna	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ska, i samråd med arbetsmarknadsnämnden, göra det möjligt för förskolestudenter som genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) att få feriejobb i stadsdelens förskolor.	2016-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen säkerställer att tillagningskök beställs i samband med renovering/ombyggnad och nybyggnation av förskolor	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsansatsningen för kompetenshöjning inom pedagogisk dokumentation för personal i förskolan	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsansatsningen	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
för utveckling av förskolläraernas roll som ledare			
 Förvaltningen utreder möjligheterna att erbjuda barnomsorg på obekvämt arbetstid i förskolans lokaler	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utvärderar vad vikariepoolen för förskolepersonal har inneburit för verksamheten	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar i Vårberg är inskrivna i förskolan (LUP)

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar:

- I åldern 1-5 år i Vårberg är inskrivna i förskolan.
- Har vårdnadshavare som har rätt information om förskolans verksamhet och hur förskoleverksamheten gynnar barnens utveckling och lärande.
- Har vårdnadshavare som har kunskap om vilka förskolor som finns i stadsdelsnämndsområdet och hur ansökningsförfarandet går till.

Övrigt:

- Förvaltningen undersöker möjligheten att öppna en introduktionsförskola i Vårberg där vårdnadshavare kan delta i syfte att öka kunskapen om förskolan och att få fler vårdnadshavare att låta sina barn i yngre ålder börja i förskolan.

Förväntat resultat

Minst 70 % av barnen i Vårberg är inskrivna i förskolan

Analys

En introduktionsförskola öppnades i augusti som är integrerad på en öppen förskola i Vårberg vilket förväntas öka inskrivningsgraden på barn i ålder 2-5 år framöver.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn i Vårberg som är inskrivna i förskolan (LUP)	82,01 %			80,12 %		82 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen samarbetar med utbildningsförvaltningen i arbetet med att säkerställa att flickor och pojkar i Vårberg fullföljer grundskolan med godkända betyg (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen undersöker möjligheterna till att öppna en introduktionsförskola i Vårberg där vårdnadshavare kan delta i syfte att öka kunskapen om förskolan och få fler vårdnadshavare att låta sina barn i yngre åldrar börja i förskolan. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen strävar efter att de insatser som erbjuds barn och unga samt vuxna är väl anpassade efter de stödbehov som finns hos individen. Förvaltningen kan konstatera att detta arbete faller väl ut då målen kring att avsluta insatser enligt plan vad gäller vuxna missbrukare samt att barn och unga inte återaktualiserar inom 12 månader efter avslutad insats uppnås.

Andel insatser avslutade enligt plan för vuxna med missbruk är 41,2 %, vilket innebär att förvaltningen når årsmålet på minst 30 %. För kvinnor är utfallet 70 % och för män 34,1 %. Förvaltningens bedömning är att fler kvinnor fullföljer sin behandling vad gäller öppen vård medan männen fullföljer sin behandling vid dygnet runt insatser. Förvaltningen behöver fortsätta följa den påtagliga skillnaden mellan män och kvinnor som avslutar sin insats enligt plan eftersom det kan finnas andra parametrar än kön som påverkar utfallet och det är av stort värde att försöka fastställa vilka dessa är.

Målet på 83 % avseende andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats uppnås. Utfallet avseende pojkar är 84,8 % och avseende flickor 80,9 %. Detta är ett tydligt mått på att adekvata insatser ges till barn och unga. Förvaltningen arbetar på flera olika sätt med att involvera och delaktiggöra barnen och deras föräldrar. Detta sker bland annat genom det pågående projektet med Västernorrlandsmodellen som ger kunskap kring att utveckla delaktighet i kontakten med barn och unga.

De föräldrastödande insatser som förvaltningen erbjudit hittills har ännu inte attraherat tillräckligt många av föräldrarna inom stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen är med i projektet "stärkt tidigt stöd i samverkan" där man ser över och försöker hitta nya metoder/arbetssätt för att nå fler föräldrar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	83,1 %	84,8 %	80,9 %	85,7 %	83 %	83 %	84 %	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enskilda som har fått stöd i enlighet med sitt beslut inom socialpsykiatri				79 %		75 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri						28 %	Fastställs av nämnden	2017
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	41,2 %	34,1 %	70 %	35,9 %	41 %	30 %	35 %	Tertial 2 2017
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				80 %		82 %	80 %	2017
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	72 %	75 %	68 %			71 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	93 %	92 %	93 %			93 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	93 %	92 %	93 %			92 %	tas fram av nämnden	2017
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden				42 %		25 %	25 %	2017
  Antal hemlösa	108 st	64 st	44 st	108 st		100 st	tas fram av nämnden	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med hembesöksprogram tillsammans med barn- och mödravården och förskolan.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har jämlika livschanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har möjlighet till ett fullgott liv. Färre barn, unga och vuxna utvecklar ett destruktivt beteende. Missbruk, kriminell livsstil och destruktiva beteenden förhindras genom förebyggande och tidiga insatser. De som har insatser på grund av sitt missbruk får det stöd de är i behov av och insatser avslutas enligt plan.
- Som är unga vuxna och är i riskzon upptäcks tidigt och får adekvata insatser för att leva ett självständigt och fullgott liv.
- Vars anhöriga missbrukar stärks för att inte bli medberoende. Barn till invånare med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa upptäcks tidigt, uppmärksammas och erbjuds stödgrupper.
- Upplever att de möts av kompetent personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas i nära relationer och vilka åtgärder som kan vidtas.
- Har ett tryggt och självständigt boende. Insatserna mot hemlöshet förstärks och utvecklas. Barnfamiljer är en prioriterad målgrupp.
- Bemöts med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Är delaktiga i myndighetsutövningen och har inflytande över insatsernas utformning och påverkar sina liv och sin vardag. De är väl informerade om hur de kan ha inflytande över sin livssituation. Analyser av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik.
- Får resurser fördelade jämställt och analyser av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik.

Flickor och pojkar:

- Som är föremål för en insats har, genom förvaltningens samarbete med skola och externa samverkanspartners, jämlika förutsättningar för god utveckling och uppväxt. Insatser till familjer är beprövade och evidensbaserade. Insatser undanröjer riskfaktorer och stärker de

skyddsfaktorer som finns.

- Har jämlika förutsättningar för en god uppväxt genom de föräldrastödsprogram som erbjuds. Insatserna anpassas utifrån familjers olika förutsättningar och levnadsvillkor.
- Som är placerade eller lever i familjer med våld, missbruk eller psykisk ohälsa uppmärksammas särskilt. Flickor och pojkar skyddas, har en trygg uppväxt och påverkar sin vardag. Skolgången säkras genom bland annat arbetet med SkolFam samtidigt som familjehemsvården fortsätter att utvecklas.
- Görs hörda vid beslut och bedömningar. Deras livssituation och villkor tas tillvara vid myndighetsutövningen. Barnrättsperspektivet är förstärkt och genomsyrar alla verksamheter.
- Möts av fältassistenter på de platser där ungdomarna vistas. Fältverksamheten utvecklas under året. Projektet med PPSS (pilotprojektet skola socialtjänst) fortsätter i samarbete med socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Övrigt:

- Unga vuxnas organisering stärks med särskilt fokus på jämställdhetsfrågor, antirasism och normkritik.
- Unga som deltar i grupper som utövar våldsbejakande extremism och deras anhöriga uppmärksammas och får rätt stöd och hjälp.
- Arbetet med etableringen av Familjecentral fortsätter. Förvaltningen genomför hembesöksprogram tillsammans med landstinget. (LUP)
- Socialtjänsten besöker alla förskolor i stadsdelsnämndsområdet för att informera personalen om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten går till.
- Den könsuppdelade statistiken synliggör en tydlig skillnad mellan kvinnor och män vad gäller andel avslutade insatser enligt plan inom missbruk. Kvinnorna avbryter sina insatser i förtid i mycket större utsträckning medan männen avslutar dem enligt plan. Orsakerna till detta kommer att analyseras i syfte att hitta arbetssätt och/eller åtgärder som säkerställer att kvinnor och män ges samma möjligheter till de insatser som erbjuds.

Förväntat resultat

Minst 28 % av insatserna för vuxna med missbruksproblematik avslutas enligt plan
Minst 35 deltagare har genomfört föräldrautbildningen Alla Barn i Centrum (ABC)

Analys

Uppnådda resultat

Andel insatser avslutade enligt plan för vuxna med missbruk är 41,2 %, vilket innebär att förvaltningen når årsmålet på minst 30 %. För kvinnor är utfallet 70 % och för män 34,1 %.

Förvaltningen utreder och följer upp män och kvinnors behov av stöd för att minska sitt missbruk med ASI/ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis) ADAD är en bedömningsmetod i intervjuform för unga missbrukare och unga med social problematik. För att kvinnorna och männen i så hög grad som möjligt ska avsluta sina insatser enligt plan använder förvaltningen MI (Motiverande Samtal) i samtal med kvinnorna och männen. Vid val av behandlingsinsatser används förhållningssättet EBP (evidensbaserad praktik) där den enskildes erfarenheter och önskemål, den professionelles expertis och forskning vägs samman.

Förvaltningen har avslutat fler kvinnor enligt plan inom vuxna med missbruksproblem än män. Förvaltningens bedömning är att fler kvinnor fullföljer sin behandling vad gäller öppen vård medan männen fullföljer sin behandling vid dygnet runt insatser. Förvaltningen kommer fortsätta utveckla sitt analysarbete och då använda sig av resultaten i ASI-uppföljningar (Addiction Severity Index).

Förvaltningen behöver fortsätta följa den påtagliga skillnaden mellan män och kvinnor som avslutar sin insats enligt plan eftersom det kan finnas andra parametrar än kön som påverkar utfallet och det är av stort värde att försöka fastställa vilka dessa är.

Förvaltningen når det uppsatta målet på 83 % avseende andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats. Utfallet avseende pojkar är 84,8 % och avseende flickor 80,9 %.

Detta är ett tydligt mått på att adekvata insatser ges till barn och unga. Förvaltningen arbetar på flera olika sätt med att involvera och delaktiggöra barnen och deras föräldrar. Detta sker bland annat genom det pågående projektet med Västernorrlandsmodellen som ger kunskap kring att utveckla delaktighet i kontakten med barn och unga. Även den nära samverkan mellan beställare och utförare genom förvaltningens egen resursenhet bidrar till en helhetssyn kring barnen och deras familjer. Under 2017 infördes en ny organisation inom barn- och ungdomsenheten där syskon handläggs tillsammans för att minska antalet kontaktytor för familjerna och bidra till en helhetssyn.

90% av de placerade flickorna och pojkarna i skolåldern når målen i skolans kärnämnen. Skolan är en viktig skyddsfaktor för alla barn och i synnerhet för placerade barn.

Förvaltningen följer skolgången för alla flickor och pojkar som placerats och där det finns behov hjälper förvaltningen till med att förbättra skolsituationen.

95 % av mammor och pappor där det funnits misstanke om att de använt hot om våld och/eller våld gentemot barnen, kan vid avslutad insats beskriva hur de hanterar svåra situationer med barnen på ett konstruktivt sätt. Sammanlagt rör det sig om 56 föräldrar till 60 barn, 30 pojkar och 30 flickor. 28 av 29 mammor och 25 av 27 pappor beskriver ett konstruktivt sätt att hantera utmanande situationer i familjen. Förvaltningen använder olika behandlingsprogram bland annat Tryggare Barn och Circle of Security. Förvaltningens erfarenhet är att om insatsen följer ett förutbestämt program underlättar det för familjerna.

100 % av pojkar och flickor som haft en trygghets- och säkerhetsplan har vid avslutad insats haft en ökad känsla av trygghet.

Säkerhetsplaneringsprocessen innebär att familjens nätverk involveras. Förvaltningen är tydlig med den oro som finns och vilka krav som ställs på familjen. Utifrån det får familjen och nätverket skapa regler och arrangemang för att säkerställa barnets trygghet. Förvaltningen

följer nogsamt upp de överenskommelser som träffats. Förvaltningens erfarenheter av detta arbetssätt är att familjen och nätverkets involvering och medskapande i insatsen är betydelsefull och fortsätter att utveckla det arbetssättet.

För perioden når förvaltningen målet om att inga barnfamiljer med förstahandskontrakt blivit vräkta.

Ej uppnådda resultat

Vad gäller förvaltningens mål kring deltagare i ABC kommer målet på 35 deltagare sannolikt inte att nås. Periodens utfall är 24 deltagare. Utfallet för kvinnor är 16 stycken och utfallet för män är 8 stycken.

Vad gäller förvaltningens mål kring deltagare i KOMET kommer målet på 12 deltagare sannolikt inte att nås. Utfallet för kvinnor är 5 stycken.

Ett flertal åtgärder har vidtagits för att öka deltagandet i förvaltningens föräldrastödsprogram. Värt att nämna kan vara en intensifierad och samstämmig marknadsföring, en tydlig struktur för genomförandet samt fortbildning av fler medarbetare för att utbilda gruppleddare. Vad gäller den ojämna könsfördelningen så kommer förvaltningen fortsätta följa utvecklingen. Underlaget för att göra en jämställdhetsanalys i dagsläget är dessvärre för litet.

Förvaltningen kommer inte att nå målet om maximalt 100 hemlösa i stadsdelsnämndsområdet.

Vid den senaste räkningen som Stockholm stad genomförde hösten 2016 uppstod ett flertal felfaktorer bland annat att rapporteringen från handläggarna inte skedde på ett strukturerat sätt. Detta medförde en underrapportering på samtliga enheter samt att de olika enheterna inte följt upp antal kvinnor respektive män.

Förvaltningens uppskattning är att antalet hemlösa är minst 161 personer. I stadens hemlöshetsräkning framkommer att Skärholmen har störst ökning av antalen inrapporterade personer, från 68 personer år 2014 till 108 personer år 2016. Förvaltningen rapporterade in till Stockholm stad att inga av de inrapporterade hemlösa sov utomhus.

Förvaltningens åtgärdsplan är att samtliga berörda enheter nu infört rutiner kring hur hemlöshetsciffror ska rapporteras i syfte att motverka felrapportering fortsättningsvis. Förvaltningen ser också över möjligheten till att samordna ansvaret kring hemlöshetsfrågan.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel barn som varit aktuella i BIR (barn i riskzon) och som inte anmäls till socialtjänsten.				100 %		100 %		2017
 ♀ Antal deltagare som genomfört föräldrautbildningen Alla Barn i Centrum (ABC)	24 deltagare	8 deltagare	16 deltagare	26 deltagare		35		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 ♀ Antal deltagare som genomfört föräldrautbildningen	5 deltagare	0 deltagare	5 deltagare	13 deltagare		12		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
KOMET								
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 Vräkta hushåll med barn	0			0		0		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barn till vårdnadshavare med missbruksproblematik som är aktuella på socialtjänsten erbjuds stödgrupper.	2017-01-01	2017-12-31	
 Fältverksamheten utvecklas och fältassistenter besöker de platser ungdomar vistas på.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialtjänsten besöker alla förskolor i stadsdelsnämndens område för att informera personalen om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten går till.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialtjänsten ska öka kunskaperna hos medarbetarna om hemlöshet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Ungas organisering stärks kring kunskaper om mänskliga rättigheter, antirasism, genus, normkritik och feminism bland flickor och pojkar samt anställda i fritidsverksamheten.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Torsdagsklubben i Vårbergs centrum, av, med och för Vårbergsbor och lokala kulturaktörer fortsätter som ett led i att öka tryggheten. Även satsningen med medborgarvärdar i Vårberg fortsätter under året där även verksamheten utökats till Sättra centrum. Stockholms stad planerar att bygga en ny stadspark vid Vårbergstoppen som förväntas vara klar 2019.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017
  Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				51 %		52 %	75 %	2017
  Stockholmarnas nöjdhet med rent och städat				58		60 %	69 %	2017
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel				61 %		63 %	69 %	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ av park och grönområden								

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män är trygga och områdets offentliga rum är levande, välskötta och av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Upplever att stadsdelsnämndsområdet är välskött och tryggt. Föreningar och skolor som vill engagera sig i en ren och vacker utemiljö erbjuds att adoptera ett område. (LUP)
- Har inflytande över hur deras närmiljö utvecklas och vet hur de kan påverka. Inom områden som lämpar sig för deltagandeprocesser sker medborgardialoger och möjligheten till medborgarbudget och genusbudgetering prövas.
- Har tillgång till offentliga rum och centrummiljöer som är välkomnande, levande och av hög kvalitet samt parker och grönområden som är inspirerande, inbjudande, tillgängliga, har god belysning och ett brett och jämställt utbud. Utbudet av platser för stadsodling ökar, fler fruktträd och bärbuskar planteras som ett trevligt inslag i parkerna ökar.
- Känner till det samhällsvägledande och uppsökande arbete som görs för att minska klyftorna i samhället. De bemöts med respekt och det förekommer inte diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Upplever på sikt att tryggheten ökar när investering i den fysiska miljön genomförts och nya bostäder byggs med särskilt fokus på Vårberg. Satsningen på medborgarvärdar i Vårberg fortsätter. Jämlika deltagandeprocesser främjas genom uppsökande verksamhet så att staden kan ta tillvara den kraft som finns i lokalsamhället och arbeta tillsammans med civilsamhället. (LUP)

Övrigt:

- Det brottsförebyggande arbetet sker i samverkan med föreningar, polisen, fastighetsägare och andra lokala aktörer. Ett samverkansavtal ingås med polisen. Förebyggande åtgärder mot gatuvåld, sexuella trakasserier och organiserad brottslighet vidtas särskilt. Feriearbetande ungdomar får under sin arbetsperiod föreläsning och samtal kring diskriminering, genus, normkritik och antirasism.
- En jämställd resursfördelning ligger till grund för utvecklingen av motions- och

friluftaktiviteter i parker och grönområden. Den barnkonsekvensanalys som gjorts inom ramen för Fokus Skärholmen och som gäller hela området, visar skillnader i flickors och pojkars upplevelse av trygghet i offentlig miljö samt skillnader i hur parker används och lockar barnen till aktivitet. Arbetet fortsätter med en djupare analys av orsakerna och möjliga åtgärder redovisas under 2017.

Förväntat resultat

100 % av åtgärderna inom ramen för risk-och sårbarhetsanalys (RSA) är genomförda
52 % upplever trygghet i den stadsdel där man bor
60 % är nöjda med renhållning och städning
63 % är nöjda med skötsel av park- och grönområden
Fyra föreningar har adopterat ett stadsområde
Tre parkprojekt genomförs genom medborgardialog, medborgarbudget och/eller genusbudgetering

Analys

Uppnådda resultat

Konceptet Levande Stockholm har genomförts på två platser. Trafikkontoret placerade ut en pop-up park vid Skärholmens kyrka och med medel från Grönare Stockholm kunde stadsdelsförvaltningen anordna stadsodling på Bredholmstorget.

Förvaltningen ser att trafikkontorets koncept Levande Stockholm samt medel från Grönare Stockholm med fördel kan användas för mer stadsodling i den offentliga miljön och kommer att undersöka dessa möjligheter även framöver.

Totalt 69 dialogtorg har genomförts i Vårberg under året med sammanlagt 1 045 besök. Bland kvinnor har samtalen handlat om bostad, barnomsorg och arbete medan bland männen oftast om otrygghet i centrum, arbete, bostad och utbildning. Över 550 besökare har kommit till Torsdagsklubben i Vårbergs centrum, satsningen fortsätter under hösten.

Förvaltningen bedömer att närvaron i Vårbergs centrum har inneburit att invånare som annars inte kommer i kontakt med offentlig förvaltning gör det nu genom medborgarvårdarna. Samhällsvägledningen är nära till hands och medborgarvårdarnas relationsskapande arbete är framgångsrikt.

På "parkernas dag" den 26 augusti, inhämtade stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret kunskaper om hur Vårbergstoppen används av invånarna idag. Ca 100 personer deltog i de olika aktiviteterna och lämnade bland annat förslag om att anordna en sagostig, möjliggöra för stjärnskådning samt ställa fram fler papperskorgar.

Arbetsfördelningen kring parkernas dag, där förvaltningen tillhandahöll och möjliggjorde forumet medan konsulterna ansvarade för själva dialogen samt inhämtningen och sammanställningen av densamma, ses som ett framgångsrikt sätt att arbeta framöver. Dialogen är ett bra underlag för det framtida arbetet med Vårbergstoppen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal föreningar som adopterat ett städområde. (LUP)					4	4		2017
 Antal parkprojekt där medborgardialog, medborgarbudget och/eller genusbudgetering genomförs. (LUP)	1				3	3		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Det preventiva ANDT-arbetet (AlkoholNarkotikaDopingTobak) sker i enlighet med socialförvaltningens årshjul för extern kommunikation.	2017-01-01	2017-12-31	
 En samverkansöverenskommelse ingås med polisen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förbättrad samverkan mellan stadens preventionssamordnare och chefer ger en ökad samsyn kring stadens preventionsarbete.	2017-01-01	2017-12-31	
 Föreningar och skolor som vill engagera sig i en ren och vacker utemiljö erbjuds att adoptera ett område. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bidrar till stadsbyggnadsprocessen av nya bostäder, Fokus Skärholmen, med kunskap om trivsel och trygghetsaspekter ur ett lokalt perspektiv. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bistår trafikkontoret i arbetet med att genomföra konceptet "Levande Stockholm" i stadsdelsnämndsområdet. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen tar fram en handlingsplan mot våldsbejakande extremism som en del i det våldspreventiva arbetet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Kulturnärvaron ökar genom kulturhändelser som erbjuds i Vårbergs centrum. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Medborgardialoger utförs i tre parkprojekt av olika omfattning och möjligheten till medborgarbudget och genusbudgetering prövas. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Medborgarvärdarna i Vårberg ökar engagemanget bland de boende och stärker kommunikationen mellan de boende och förvaltningens verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
 Rådet för funktionshinderfrågor i Skärholmen och Brottsförebyggande rådet i Skärholmen samarbetar för att utreda orsaker till och ta fram åtgärdsförslag för att förebygga otrygghet i närområdet för personer med funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Trygghetsskapande och brottsförebyggande aktiviteter i det lokala utvecklingsprogrammet och samverkansöverenskommelsen genomförs i samverkan med polisen och andra aktörer. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen är drivande i Fokus Skärholmen och har genomfört en fördjupningsstudie samt

en stadsrumsanalys. Detta för att stärka den lokala förankringen och öka kunskapsunderlaget för det lokala utvecklingsprogrammet och stadsbyggnadsprocessen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				11		0	tas fram av nämnden	2017
  Antal påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	25			6		25	tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Bostadsbyggandet bidrar till jämlika levnadsförutsättningar för kvinnor och män, oavsett funktionalitet och ålder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Som är äldre har ett flexibelt, tillgängligt, hemlikt, inspirerande och tryggt boende.
- Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri har ett boende utifrån sitt behov.
- Har inflytande över sin närmiljö och vet hur de kan påverka stadsbyggnadsprocessen.
- Genom nya stadsövergripande samverkansmodeller kompletteras områdesplaneringen i stadsbyggnadsprojektet Fokus Skärholmen med det lokala perspektivet för en levande stadsmiljö med offentliga miljöer med fler användningsområden än idag, för befintliga och nya invånare, utifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv. (LUP)

Förväntat resultat

25 påbörjade bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

100% av bostadsexploateringsprojekten i området har prövats för lägenheter för särskilt boende

Två platser i offentlig miljö utreds för fler användningsområden i form av till exempel föreningsliv, spontanidrott, föreningsidrott och kultur

Analys

Uppnådda resultat

Vårens fördjupningsstudie med utgångspunkt i det lokala utvecklingsprogrammet samt byggprocessen Fokus Skärholmen har bidragit till en ökad kunskap, särskilt kring bostadssituationen för invånare, och därefter spelat en betydande roll i markanvisningarna, till exempel att invånare i Skärholmens stadsdelar ska ha förtur till de bostäder som byggs i ett första skede.

Genom intervjuer med 186 personer i stadsdelsområdet samt genom att involvera byggaktörer i workshops har förvaltningen kunnat inhämta kunskap från olika håll samtidigt som den hjälpt till att sprida information genom att samla olika kompetenser och gemensamt komma med lösningar och förslag.

Förvaltningen bedömer att det har varit ett givande arbetssätt och bidragit till att få en gemensam syn på utmaningarna framför oss men också att se alla möjligheter som finns.

Ej uppnådda resultat

Stadens övergripande plan för utbyggnad av vård- och omsorgsboenden för äldre har förändrats. Detta medför att det ej längre är aktuellt med att staden bygger ett nytt vård- och omsorgsboende i stadsdelsnämndsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel bostadsexploatering sprojekt där förvaltningen prövat om projekten kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende						100 %		2017
 Antalet platser i offentlig miljö där planering för fler användningsområden i form av till exempel föreningsliv, spontanidrott, föreningsidrott och kultur påbörjas under året. (LUP)	2					2		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En paraplyorganisation för föreningslivet etablerar sig och har lokaler. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bistår stadsbyggnadskontoret i arbetet med att utreda och analysera tyngdpunkters och stråks styrkor och svagheter utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bistår äldrenämnden i den kostnadsanalys som görs av den för äldre föreslagna boendeformen Trygghetsboende med aktivitetscentra.	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen deltar i planeringen av platser i offentlig miljö där flera funktioner i form av till exempel föreningsliv, spontanidrott, föreningsidrott och kultur finns samlade. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen genomför workshop/dialog i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och boende i stadsdelsförvaltningens egen regi verksamheter kring framtidens LSS-boende.	2017-01-01	2017-12-31	
 I samarbete med Micasa påbörjas planering för vård- och omsorgsboende med inriktning på färdigställande 2024 enligt stadens äldreboendeplan. Planeringen utgår ifrån de äldres behov av flexibla boendelösningar samt en hemlik och tillgänglig boendemiljö.	2017-01-01	2017-12-31	
 Som komplement till gruppboenden möjliggörs lösningar utifrån brukarens situation och behov, till exempel genom eget boende. Möjligheterna till detta utreds genom kartläggning av behovet hos personer som bor i gruppboende enligt LSS.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stadsdelsförvaltningen samverkar med rådet för funktionshinderfrågor kring framtidens LSS-bostäder.	2015-01-01	2017-12-31	
 Utredning påbörjas för möjligheten till en 4H-gård i området. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Under sommaren anordnades 127-festivalen och fritidsverksamhetens aktiviteter för barn och unga i samtliga stadsdelsnämndsområden. Under festivalen genomfördes en enkätundersökning där bland annat frågan "vad tycker du om festivalen?" ställdes, 87% som svarade på enkäten gav det höga betyget 4 eller 5, på en skala från 1-5 där 5 är högst.

Över 200 personer besökte rockfestivalen som arrangerades i maj för målgruppen personer med funktionsnedsättning som bor eller är sysselsatta i stadsdelsnämndsområdet.

Fryshuset har upprättat en kontakt med Egalia som drivs av RFSL och Stockholms stad. Planen är att Egalia ska åka på turné till Fryshuset under hösten 2017. Egalia är en fritidsgård för homo, bi, trans och queer-ungdomar i åldrarna 13-19 år. De samtal som startade i våras ute på verksamheterna gav som resultat att ett antal besökare och personal tillsammans åkte in och tittade på Prideparaden.

Sätra motionsspår och utegym står nu klart och satsningen har riktats särskilt till flickor och kvinnor. Placering och material till utegymmet har specifikt valts ut för att fler flickor och kvinnor ska känna sig trygga när de motionerar och tar plats i det offentliga rummet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts-				73,78 %		75 %	78 %	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
och fritidsaktiviteter								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fördela demokratistöd till organisationer som arbetar med lokalt demokratiarbete (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Det finns ett utvecklat och varierat utbud av fritidsaktiviteter för flickor, pojkar kvinnor och män

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har, oavsett förutsättningar, möjlighet till en meningsfull fritid och kunskap om vilket utbud som erbjuds inom förvaltningens verksamheter. Utbudet för unga attraherar flickor och pojkar med ett särskilt fokus på flickors önskemål och behov. (LUP)
- Har lätt att använda spontanidrottsplatser där fler unga nyttjar möjligheten till idrottande. De fungerar som mötesplatser för barn och unga där ett jämställt och jämlikt idrottande kan utövas. Ett demokratiskt förhållningssätt liksom den sociala hållbarhetskommisionens arbete är en del av planeringsprocessen av nya parker och spontanidrottsplatser. (LUP)
- Med funktionsnedsättning erbjuds riktade insatser inom förvaltningens verksamheter utifrån deras behov och levnadsmönster. Under loven finns möjlighet att ta del av riktade aktiviteter utifrån egna önskemål.
- Som besöker mötesplatser, parklekar och träffpunkter får möjlighet att ta del av professionella kulturupplevelser utifrån sina intressen.
- Har möjligheten till god kontakt med beslutsfattare.
- Behov av lek och rörelse ligger till grund för utvecklingen av motions- och friluftaktiviteter i parker och grönområden.
- Har möjlighet att motionera i en trygg miljö. Ett motionsspår i tätbebyggd miljö färdigställs i stadsdelsnämndsområdet kvinnor ska kunna motionera på ett tryggare sätt.
- Har inflytande över sin närmiljö samt vid samhällsplanering och vet hur de kan påverka. Inom områden som väl lämpar sig för deltagandeprocesser sker medborgardialoger och möjligheten till medborgarbudget prövas. Nya parkutvecklingsprojekt genusbudgeteras där så är lämpligt. (LUP)

Övrigt:

- Fritidsverksamheten har ett utvecklat jämställdhetsarbete och unga HBTQ-personer känner sig välkomna.
- Ett varierat utbud av aktiviteter erbjuds på Ekens öppna aktivitetscenter. Möjligheter till Ipad-kurser på andra språk än finska och svenska utreds.
- Samarbete med civilsamhället fortsätter. Demokratisamordnarens uppdrag leder till att föreningar får stöd och att deras kraft tas tillvara. Förvaltningen stödjer arbetet för att etablera föreningsdrivna samlingslokaler. (LUP)
- Den könsuppdelade statistiken visar en skillnad mellan huruvida flickor och pojkar känner till hur de kan vara med och påverka de fritidsaktiviteter som erbjuds. Pojkarna har större kännedom än flickorna på parklekar, mötesplatser och träffpunkter. Fritidsverksamheten analyserar orsakerna till resultatet, utifrån det tas åtgärder fram för att utjämna skillnaderna.

Förväntat resultat

75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter.

85 % av besökarna av fritidsverksamheten känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds

Minst 95 % av besökarna vid Ekens öppna aktivitetscenter är nöjda med utbudet av aktiviteter.

Ett motionsspår i tätbebyggd miljö färdigställs

Analys

Uppnådda resultat

Målet med att ett motionsspår i tätbebyggd miljö färdigställs under året har uppnåtts då Sätra motionsspår och utegym står klart.

Satsningen har riktats särskilt till flickor och kvinnor. Placering och material till satsningen har specifikt valts ut för att fler flickor och kvinnor ska känna sig trygga när de motionerar och tar plats i det offentliga rummet. I granskningshandlingen Exkluderande design som har utrett förekomsten av exkluderande design på Östermalm, Spånga/Tensta och Skärholmen omnämns utegymmet. Handlingen påpekar att det rosa färgvalet har mottagit kritik, dels från kvinnliga medborgare som menar att valet är ett ytligt uttryck och därmed förenklar en komplex problematik. Manliga medborgare kritiserade färgen då de tolkat gymmet som reserverat, uteslutande för kvinnor, något som aldrig varit syftet. Exkludering eller inkludering av ett kön är ej möjlig genom ett färgval.

Det är för tidigt att dra några slutsatser om det är fler flickor och kvinnor som är ute och motionerar. Den debatt ett färgval väcker hoppas förvaltningen i förlängningen bidrar till ett mer jämställt offentligt miljö.

Förvaltningen har träffat ett 25-tal aktiva föreningar i stadsdelsnämndsområdet under en

arrangerad workshop inom ramen för LUP i syfte att ta del av deras arbete med att öka ungas engagemang i föreningslivet och hur de arbetat för att få fler flickor engagerade i föreningslivet.

Antalet flickor av totalt antal besökare på Parklekar, Mötesplatser samt vid Ungdomens hus har ökat. Ökningen är ett resultat av Fryshusets satsning på dans, som efterfrågats av besökare samt att verksamheten erbjudit tjejkvällar med regelbundenhet.

Andelen funktionsnedsatta av totalt antal besökare har ökat och då främst på parklekarna (Vårberg) samt på Ungdomens Hus, där flera riktade event har pågått. Under året har andelen ökat från 3,6% till 4,2%.

Över 200 personer besökte rockfestivalen som arrangerades i maj för målgruppen personer med funktionsnedsättning som bor eller är sysselsatta i stadsdelsnämndsområdet. Detta för att erbjuda målgruppen en möjlighet att del av livemusik vilket annars är otillgängligt.

Under sommaren deltog 40 kvinnor i medborgarvärdarnas löpträning i Vårberg. Förvaltningen har också under sommaren anordnat simundervisning där 30 invånare mellan 17-70 år deltog. Fem personer kunde simma lite sedan tidigare, men efter avslutad kurs beräknas att alla deltagare lärt sig simma. Cykelkurserna som är planerade för september är fullbokade. Därtill anordnade feriearbetande ungdomar hos medborgarvärdarna en basketturnering där 15 ungdomar deltog, 3 flickor och 12 killar.

De medverkande kvinnorna uppger att träningen har medfört ett ökat intresse för fysisk träning och engagemang för sin egen hälsa. Träningen har också medfört att kvinnorna känner en social gemenskap där de umgås med andra kvinnor i området. Kontakten mellan medborgarvärdarna och kvinnorna möjliggör för förvaltningen att bygga vidare på förtroende som skapats genom enskilda medarbetares aktiviteter och gjort det enklare för kvinnorna att delta.

Förvaltningens ungdomsråd har ordnat spontanfotboll varje lördag där en viss tid är enbart för flickor. Mellan 150-200 ungdomar kommer varje lördag varav 60 av dem är flickor. Den bestämda tiden för flickor har gjort att nya och fler flickor är med på aktiviteten. Att de fick vara själva möjliggjorde att de tog mer plats samt kunde ta av sig sin hijab, om de ville.

Elva föreningar beviljades föreningsstöd under 2017 jämfört med nio under 2016. Förvaltningen mottog fler ansökningar under 2017 (14 stycken) jämfört med under 2016 (11 stycken). De föreningar som blivit beviljade stöd har anordnat kulturella aktiviteter och föreläsningar.

På Ekens öppna aktivitetscenter genomfördes en egen brukarundersökning under juni månad som visade att 96 % av besökarna var nöjda med utbudet av aktiviteter. Resultatet visar att nöjdheten hos både kvinnor och män når upp till årsmålet om 95 % nöjdhet.

För att ytterligare bredda utbudet av aktiviteter, och för att möta ett behov av stöd hos de äldre, kommer verksamheten under hösten satsa på aktiviteter som syftar till att öka IT-kunskaperna och användandet av digitala verktyg hos besökarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
-----------	------------------	-----------------------	----------------------------	-----------------------------	------------------	--------	----------------	--------

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel besökare av fritidsverksamheten som känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds						85 %		2017
 ♀ Andel personal i fritidsverksamheten som har kompetens inom genus och normkritik				83 %		85 %		2017
 ♀ Andel vid Ekens öppna aktivitetscenter som är nöjda med utbudet av aktiviteter	96 %	100 %	95 %	92 %		95 %		2017
 Antal färdigställda motionsspår i tätbebyggd miljö.	1					1		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fler lokala föreningar får föreningsstöd till kulturprogram och annan verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Fokusgrupper med unga tjejer genomförs i planeringsprocessen av nya parker och spontanidrottsplatser.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bistår Idrottsförvaltningen i att ta fram arbetssätt för hur aktiviteter för flickor och kvinnor kan prioriteras i planeringen. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen bistår idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen i arbetet med att ta fram en modell om behovet av lokaler för kultur- och idrottsverksamhet drivna av fria aktörer. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen erbjuder flickor och pojkar med funktionsnedsättning aktiviteter.	2015-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen genomför kommunikationsinsatser särskilt riktade till personer med funktionsnedsättning, barn, flickor och hbtq-personer för att öka kännedomen om utbudet av fritids- och kulturaktiviteter i området.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen samarbetar med idrottsförvaltningen för att flickor och pojkar ska öka sitt engagemang i olika idrottsaktiviteter. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 På Ekens öppna aktivitetscenter utreds möjligheter till Ipad-kurser på andra språk än finska och svenska.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens satsning på kultur fortgår bland annat med stöd av kultursekreteraren som anpassat kulturaktiviteter så att alla kan delta oavsett förmåga. Under hösten 2017 utökas

satsning med Ensemble Yria, barnrytmik. Tidigare har medarbetare som arbetar med de yngre barnen deltagit, nu ska även medarbetare som arbetar med de äldsta barnen fortbildas. Satsningen på El Sistema fortsätter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter 						75 %	73 %	2017

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Har nära till kultur och eget skapande i förskolor, öppna förskolor, parklekar, fritidsgårdar och olika boendeformer i förvaltningens regi. Det lokala kulturlivet främjas och speglar den mångfald av erfarenheter som finns i stadsdelsnämndsområdet såväl som i staden. Utbudet av aktörer som anlitas genom förvaltningen är jämställt.

Flickor och pojkar:

- Uppmuntras till fysisk aktivitet genom musik, bland annat El Sistema, och rörelse på förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsgårdar. (LUP)
- Med egna intressen och behov styr utbudet av olika former av kultur, eget skapande och kulturevenemang i förskolan och i fritidsverksamheten. Utbudet av kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning ökar utifrån deras behov och önskemål.
- Alla barn i stadsdelsnämndsområdet erbjuds professionella kostnadsfria kulturevenemang. Samtliga parklekar, mötesplatser, och träffpunkter erbjuder professionella kulturupplevelser utifrån besökarnas intressen. Flickor och pojkar känner sig trygga i samtliga kulturevenemang och möts med respekt utifrån mänskliga rättigheter. Verksamheterna är fria från diskriminering.

Övrigt:

- Samarbetet med kulturförvaltningen och idrottsförvaltningen ökar genom planering och genomförande av gemensamma aktiviteter. (LUP)
- Utvecklingen av det lokala kulturarbetet fortsätter med Kultursekreteraren som samordnande funktion.

- Den könsuppdelade statistiken visar en liten skillnad mellan vårdnadshavarnas nöjdhet om förskolans kulturutbud. Skillnaden är liten men pojkarnas vårdnadshavare är mer nöjda än flickornas. Resultatet analyseras vidare inom varje förskola för att utjämna eventuella skillnader.

Förväntat resultat

75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter
 80 % av vårdnadshavarna är nöjda med förskolans kulturutbud

Analys

Uppnådda resultat

82% av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud att jämföra med stadens resultat på 69%. Årsmålet är 80% vilket innebär att målet är uppnått. Nöjdheten, enligt förskoleundersökningen, med kulturutbudet har ökat med 4%-enheter sedan 2016.

Medarbetarna på förskolorna har arbetat aktivt med att informera vårdnadshavarna om de kulturutbud som barnen erbjuds. Information har skett muntligt men även genom fotografier och filmer. Pedagogiska miljöer har utformats så att barnen ges möjligheter att uttrycka sig estetiskt, såväl självständigt i den fria leken som i projektarbeten. Några avdelningar har provat på att bygga projekt utifrån de kulturevenemang som har erbjudits. Under hösten 2017 utökas satsning med Ensemble Yria, barnrytmik. Tidigare har medarbetare som arbetar med de yngre barnen deltagit, nu ska även medarbetare som arbetar med de äldsta barnen fortbildas. Satsningen på El Sistema fortsätter.

Arbetet med kompetenshöjning kring bemötande och dokumentation kommer att fortsätta då det är ett arbetssätt som gett effekt, vilket brukarundersökningen visar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud	82 %					80 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Flickor och pojkar i stadsdelsnämndsområdet har tillgång till professionell kultur och eget skapande, samt inflytande och delaktighet i kulturlivet	2016-01-01	2017-12-31	
 För att fler flickor och pojkar ska få ett ökat intresse och kunskap om kulturutbudet samarbetar förvaltningen med kulturförvaltningen. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen tar fram en handlingsplan som redogör för hur målen inom Kultur i ögonhöjd kommer att uppnås.	2016-01-01	2017-06-30	
 Kultursekreterarens uppdrag synliggörs i verksamheterna	2017-01-01	2017-12-31	
 Samtliga mötesplatser, parklekar och träffpunkter inom	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
stadsdelsnämndsområdet erbjuder professionella kulturupplevelser för sina besökare			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

● Uppfylls helt

Analys

Ett informationsmaterial om brukares och deras anhörigas olika möjligheter att lämna synpunkter och klagomål har distribuerats till alla berörda inom förvaltningens hemtjänst och vård- och omsorgsboende i egen regi under perioden.

Resultaten av stadens brukarundersökning inom biståndsbedömd dagverksamhet visar sjunkande resultat för förvaltningens dagverksamhet i egen regi; Sätra demensdagverksamhet, i jämförelse med förra årets mätning. Resultaten visar att det är de kvinnliga deltagarna som blivit mindre nöjda med verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen						81 %	71 %	2017
● Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i äldreomsorgen						84 %	84 %	2017
● Andel personer som får en daglig utevistelse - vård- och omsorgsboende						80 %	55 %	2017
● Andel trygga omsorgstagare i äldreomsorgen						83 %	83 %	2017
● Andelen nöjda omsorgstagare äldreomsorgen						84 %	84 %	2017
● Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod						10	Max 10 personer	2017

Nämndmål:

Kvinnor och män får en trygg äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Har en omsorg av god kvalitet och känner sig trygga. De upplever att de får ett gott bemötande i kontakten med nämndens olika verksamheter utifrån mänskliga rättigheter. De förekommer ingen diskriminering oavsett, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Inom hemtjänsten upplever äldre att de inte behöver ta emot hjälp av för många medarbetare.
- I våra verksamheter är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag. Inom hemtjänsten finns en stor handlingsfrihet så att den äldre får beviljade insatser anpassade utifrån dagsaktuella behov och önskemål.
- Möts av kompetenta medarbetare som har kunskap om hur våld kan upptäckas i nära relationer och vilka åtgärder som kan vidtas.
- Lämnar i lika stor utsträckning synpunkter på sin äldreomsorg.
- På Sätra vård- och omsorgsboende får regelbundna utevistelser samt möjlighet till dagsutflykter under hela året och särskilt under sommaren. Verksamhetens inne- och utemiljö är tillgänglig oavsett funktionalitet.
- På Sätra vård- och omsorgsboende tycker att måltiderna är trevliga stunder på dagen. Maten som serveras bestäms i samråd med de äldre. De äldre erbjuds vällagad och näringsrik mat med hög andel ekologiskt innehåll.
- Har goda möjligheter till social gemenskap. Det finns sociala träffpunkter för äldre i stadsdelsnämndsområdet som erbjuder ett varierat och mångkulturellt innehåll oavsett kön och bakgrund.
- Biståndsbedöms utifrån sina individuella behov och förutsättningar och fördelningen av resurser är lika, oavsett kön. Analyser av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik.
- Som får avslag på sin ansökan om särskilt boende får sina behov tillgodosedda genom andra insatser.
- Har anhöriga som ges stöd ur ett jämställdhetsperspektiv.

Övrigt:

- Verksamheterna har kontakt med aktörer inom den ideella/idéburna sektorn och inspireras av andra i arbetet med utveckling av verksamheten.
- Den könsuppdelade statistiken visar en skillnad mellan kvinnor och män när det handlar om kunskapen vart man ska vända sig om man vill framföra synpunkter eller klagomål på sitt äldreboende eller sin hemtjänst. Män vet i mindre utsträckning vart de ska vända sig med sina synpunkter eller klagomål än kvinnor. Arbetet fortsätter med en djupare analys av orsakerna till resultatet och utifrån det tas åtgärder fram för att utjämna skillnaderna.

Förväntat resultat

84 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är nöjda
83 % av omsorgstagarna i äldreomsorgen är trygga

Analys

Resultatet av Socialstyrelsens årliga brukarundersökning inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden har ännu inte publicerats.

Uppnådda resultat

Hemtjänsten i egen regi har inlett sin kompetensutvecklingsinsats kring kost och måltider ur ett normkritiskt perspektiv. Under våren och sommaren har man haft föreläsningar med en dietist och till hösten kommer alla medarbetare gå en normkritisk utbildning. Kompetensutvecklingsinsatsningen syftar till att ge medarbetarna fler normkritiska verktyg för att kunna möta kvinnor och män på ett bättre sätt i situationer som aptitlöshet, undernäring och viktnedgång.

Ej uppnådda resultat

Resultaten av stadens brukarundersökning inom biståndsbedömd dagverksamhet visar sjunkande resultat för förvaltningens dagverksamhet i egen regi; Sättra demensdagverksamhet, i jämförelse med förra årets mätning. Resultaten visar att det är de kvinnliga deltagarna som blivit mindre nöjda med verksamheten. På frågorna *Jag känner mig trygg i min dagverksamhet*, *Jag är nöjd med min dagverksamhet* och *Dagverksamheten är sådan jag önskar att den ska vara* är resultatet för männen 100, 100 respektive 80 % medan motsvarande resultat för kvinnorna är 88, 71 respektive 50 %. På frågan *Jag har möjlighet att påverka vilka aktiviteter som ska finnas i min dagverksamhet* instämmer 100 % av männen och endast 17 % av kvinnorna. Kvinnornas resultat visar också en lägre nöjdhet med personalens bemötande generellt.

I arbetet med att skapa en trygg verksamhet för deltagarna genomför enheten ett flertal egna undersökningar per år, exempelvis telefonintervjuer med anhöriga. Enheten har vidare ett aktivitetsråd som träffas fem gånger per år för att planera och säkerställa aktiviteter i verksamheten. Under våren 2017 skapades ett instagramkonto för dagverksamheten för att bland annat anhöriga ska kunna ta del av verksamheten.

Resultatet av undersökningen har analyserats utifrån olika aspekter så som personalgrupp, sammansättning av deltagargrupp, arbetssätt, erbjudna aktiviteter, måltider et c. Förvaltningen kan inte se att några förändringar gjorts avseende personal eller upplägg på verksamheten sedan förra brukarundersökningen som kan förklara de lägre resultaten. Under året har några

nya kvinnliga deltagare börjat i dagverksamheten. Verksamhetens ledning och personal hade vid undersökningsperioden ännu inte hunnit lära känna deras anhöriga. Eftersom deltagarna i verksamheten har en demensdiagnos är det i stor utsträckning de anhöriga som svarar på brukarenkäten. Detta skulle möjligen kunna förklara den stora skillnaden i resultatet för kvinnliga brukare i år jämfört med förra året.

Förvaltningens åtgärdsplan är att bjuda in till anhörigträff för att presentera ledning och personal samt beskriva arbetssätt och aktivitetsutbud så att detta blir känt för samtliga anhöriga. Förvaltningen kommer också att genomföra en observationsstudie i verksamheten så att förvaltningen får ett kvalitativt material som komplement till brukarundersökningen. Detta för att få ytterligare resultat till sin fortsatta analys och förändringsarbete med att förbättra nöjdheten hos de kvinnliga brukarna. En systematisk mätning under en vecka av deltagandet och nöjdheten med erbjudna aktiviteter utifrån kön kommer också att genomföras.

Andelen aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi verksamheter uppgick i slutet av perioden till 79 % vilket är lägre än årsmålet om 95 %. Hos de mindre enheterna så som förvaltningens LSS-bostäder är andelen 100 %. Förklaringen till resultatet om 79 % ligger i att det hos enheterna med ett större antal brukare, framförallt hemtjänsten, är svårt att hinna med arbetet med att upprätta och uppdatera brukarnas genomförandeplaner. Inom hemtjänsten uppgår resultatet till 69 % och där kan också konstateras en skillnad i kön med 75 % aktuella genomförandeplaner för män och 53 % för kvinnor.

Förvaltningens åtgärdsplan är att under hösten undersöka förutsättningarna på enhetsnivå för de enheter som har problem med att uppnå årsmålet om 95 % aktuella genomförandeplaner, samt skapa en gemensam handlingsplan för hur rutiner och arbetssätt kan effektiviseras så att samtliga brukare inom förvaltningens verksamheter har en aktuell genomförandeplan. Förvaltningen kommer i handlingsplanen lägga särskilt vikt vid att göra en jämställdhetsanalys på den skillnad i kön som utfallet visar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi- verksamheter inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri	79 %			94 %		95 %		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 ♀ Andel äldre i kommunala hemtjänsten som vet vart de ska vända sig om de vill framföra synpunkter eller klagomål på hemtjänsten						58 %		2017
 ♀ Andel äldre inom kommunala hemtjänsten som				82 %		83 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
upplever att de känner förtroende för personalen								
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som anser att beslutet motsvarar behovet				52 %		53 %		2017
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som tycker att möjligheten att komma utomhus är bra						80 %		2017
 Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som upplever att de har förtroende för personalen				97 %		97 %		2017
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som vet vart de ska vända sig om de vill framföra synpunkter och klagomål på äldreboendet				45 %		46 %		2017
 ♀ Andel äldre på Sättra vård- och omsorgsboende som är nöjda med de aktiviteter som erbjuds				71 %		71 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett informationsmaterial om brukares och anhörigas olika möjligheter att lämna synpunkter och klagomål skickas ut till berörda i början av året	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Informationsmaterialet har skickats ut under perioden vilket innebär att det nått brukarna senare på året än vad som var avsett och mitt under mätperioden av Socialstyrelsens brukarenkät till hemtjänst och vård- och omsorgsboenden.			
 Förvaltningen bevakar att leverantören av färdiglagade måltider uppfyller Stockholms stads riktlinjer för andel ekologiskt innehåll i samband med förlängning av avtalet	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsansatsningen för kompetenshöjning i svenska språket, samt för medarbetare i hemtjänsten för ökad kunskap kring kost och måltid sett ur ett normkritiskt perspektiv.	2017-01-01	2017-12-31	
 Information om anhörigkonsulent lämnas i alla ärenden.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 5 av 6 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Energianvändningen är hållbar" bedöms uppfyllas helt. Förvaltningen fortsätter att arbeta med åtgärder för att minska andelen köpt energi i de fastigheter förvaltningen har rådighet över.

Målet "Nämndens transporter är miljöanpassade" uppnås delvis. Måluppfyllelsen påverkas av att förvaltningen inte beviljades sökta klimatinvesteringsmedel för att investera i pumpstationer eller för inköp av elcyklar. Förvaltningen bedriver ett antal aktiviteter i syfte att förbättra måluppfyllelsen såsom val av drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar och följer stadens resepolicy.

Målet "Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning" bedöms uppnås delvis. Det underliggande nämndmålet bedöms inte uppfyllas mot bakgrund av att det förväntade resultatet inte uppnåtts. En åtgärdsplan är under framtagning.

Målet "Stockholms kretslopp är resurseffektiva" bedöms uppnås helt mot bakgrund av pågående arbete som bedöms påverka måluppfyllelsen.

Målet "Stockholms miljö är giftfritt" bedöms uppnås. Till grund för målbedömningen ligger att delar av det förväntade resultatet uppnåtts och resterade bedöms uppnås mot bakgrund av förvaltningens pågående arbete.

Målet under "inomhusmiljön i Stockholm är sund" bedöms uppnås. Det förväntade resultatet under nämndmålet har uppnåtts.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Vid en jämförelse av samma period förra året ser vi en marginell ökning av energianvändandet på 4%-enheter, denna utveckling kommer minska något i takt med de lokalförändringar som skett under hösten. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med tariffoptimering i samverkan med Serviceförvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)				1,36 GWh		1,25 GWh	1835 GWh	2017

Nämndmål:

Nämndens energianvändning är hållbar

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter bidrar till minskad klimatpåverkan, effektiviserad energianvändning och växlar över till ökad användning av förnybar energi.

Förväntat resultat

Köpt energi minskar till 1,25 GWh

Analys

Uppnådda resultat

För perioden januari - juli 2017 har förvaltningen en förbrukning på 0,76 GWh.

Vid en jämförelse av samma period förra året ser vi en marginell ökning av energianvändandet på 4%-enheter, denna utveckling kommer minska något i takt med de lokalförändringar som skett under hösten. Förvaltningen kommer tillsammans med Serviceförvaltningen även arbeta vidare med tariffoptimering och därigenom få en förbättrad bild över förbrukningen på varje objekt. Detta kommer att underlätta analysarbetet för att kunna minska energianvändandet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen bevakar att vid all nybyggnation ska förskolor certifieras med Miljöbyggnad, lägst med nivå silver.	2017-01-01	2017-12-31	
 Tariffoptimering genomförs i syfte att välja det mest kostnadseffektiva abonnemanget i de verksamheter där tidigare undersökning har visat att det är gynnsamt.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen arbetar för att förbättra möjlighet att cykla.

Nämndmål:

Nämndens transporter är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter väljer drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar.
- Förvaltningens medarbetare väljer i första hand miljövänliga transportsätt så som kollektivtrafik och cykel.
- Det är lätt att ta sig fram med cykel i området.
- Resor i tjänst sker miljövänligt genom att kollektivtrafik och cykel väljs i första hand.

Förväntat resultat

På två sträckor eller platser inom området förbättras möjligheten att cykla. Pumpstationer för cykel är tillgängligt i parkmiljö.

Analys

Ej uppnådda resultat

Förvaltningen beviljades inte söka klimatinvesteringsmedel för att investera i pumpstationer eller för inköp av elcyklar. Dessa satsningar utgår därför, men förvaltningen för istället dialog med trafikkontoret om etablering av cykelpumpar i de stadstoletter som trafikkontoret drifvar i stadsdelsnämndsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal sträckor eller platser inom området där förvaltningen genomför insatser som förbättrar möjligheten att cykla.					2	2		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för att bygga pumpstationer på parkmark, för klimatvänliga transportsätt (cykel, barnvagnar, m.m.)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för att köpa in elcyklar så att medarbetare ska kunna transportera sig på ett miljövänligt sätt inom området.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen har tillsammans med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Resilience Centre, KTH och Friluftsrådet ansökt om medel för ett EU-projekt. Strandbadens vattenkvalitet har varit bra vid 41 av 44 mätillfällen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten AB och stadsdelsnämnderna Skärholmen och Norrmalm initiera och genomföra pilotprojekt för ytlig dagvattenhantering som också tillför mervärden för stadsmiljön som ökar attraktivitet, upplevd trygghet och social hållbarhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Ekosystemtjänster i park- och naturområden bidrar till en god livsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

• Stadsdelsnämndsområdets grönområden sköts på ett sätt som gynnar rekreation och biologisk mångfald och tar vara på de nyttor som naturen kan ge och som gör staden både friskare och tåligare, så kallade ekosystemtjänster. Områdets gröna kvaliteter stärks i enlighet med riktlinjer i planeringsunderlaget Grönare Stockholm, stadens miljöprogram och översiktsplanen.

• Flickor och pojkar, kvinnor och män har nära att utnyttja grönskan och vattnet genom att Sätterskogens naturreservat är tillgängligt och har attraktiva målpunkter, samtidigt som ekologiska värden och möjligheter till rekreation stärks utifrån ett barn- och jämställdhetsperspektiv.

Förväntat resultat

95% av strandbaden har bra vattenkvalitet enligt miljöförvaltningens mätningar

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen ansöker, tillsammans med miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, Stockholm Resilience Centre (SRC), KTH och Friluftsförbundet om medel för ett EU-projekt H2020 "Nature based solutions" (Ekosystemtjänster för social hållbarhet) under 2018.

Syftet är att stärka invånarnas användande av naturreservatet. Detta ska ske genom att skapa rum och driva projekt för pedagogisk verksamhet på Vårbergstoppen och i Sätterskogens naturreservat samt koppla forskning på projektet. Projektet sträcker sig från 2018-2020.

Ej uppnådda resultat

Strandbadens vattenkvalitet har mätts vid 44 tillfällen varav tre har visat otjänligt resultat.

Åtgärdsplanen för förvaltningen är att utreda orsaken till varför vattnet är otjänligt och därefter vidta åtgärder.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel mättillfällen av strandbadens vattenkvalitet som visar på bra vattenkvalitet.	93,18 %					95 %		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För ökad biologisk mångfald och rekreation stärks skötseln ytterligare av särskilt utpekade gräsytor i stadsdelsnämndsområdet som ytor för slätter.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ansöker om 1,5 mnkr för att säkerställa en fortsatt ändamålsenlig skötsel av Sätorskogens naturreservat.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen deltar som pilotstadsdel i miljöförvaltningens förstudie "Effektivare miljöövervakning av stadens natur" och utvecklar arbetssätt för ekologiska förstärkningsåtgärder och mätmetoder för ekosystemtjänster.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Arbetet med att förskolornas avfall ska vara miljövänligt och resurseffektivt pågår. Köksnätverket har fokuserat på att ta fram arbetssätt för vad som krävs för det och kommer fortsätta göra det.

Nämndmål:

Avfallshanteringen inom nämndens verksamheter är miljövänlig och resurseffektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningens verksamheter bidrar till minskat avfall och möjligheten att återvinna och sopsortera ökar. Återvinningen och insamlingen av matavfall ökar och matsvinnet i verksamheterna minskar. Matavfall sorteras ut för biologisk behandling

Förväntat resultat

100% av förvaltningens enheter har implementerat minst ett nytt arbetssätt för att minska uppkomsten av avfall

100% av förvaltningens enheter, där så är möjligt, har infört sortering av förpackningar

76% av förskolorna sorterar matavfall för biologisk behandling

Analys

Ej uppnått resultat

Årsmålet att 76% av förskolorna sorterar matavfall för biologisk behandling beräknas inte att uppnås då utfallet för perioden är 66,2%

Arbetet med att förskolornas avfall ska vara miljövänligt och resurseffektivt pågår.

Köksnätverket har fokuserat på vad för arbetssätt som krävs för det och kommer fortsätta göra det. De två större förskolorna inom en enhet har fungerande rutiner på att sorterar matavfall medan de tre mindre inte hunnit lika långt.

Åtgärdsplanen kommer att vara att i kocknätverkens forum informera de förskolor som har fungerande rutiner för övriga förskolor. Samtliga förskolor får därefter till uppgift att upprätta rutiner på sina respektive förskolor. Utvärdering sker vid årets slut.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som har implementerat minst ett nytt arbetssätt för att minska uppkomsten av avfall.						100 %		2017
 Andel enheter som, där så är möjligt, har infört sortering av förpackningar						100 %		2017
 Andel förskolor som sorterar matavfall för biologisk behandling						76 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens verksamheter med tillagningskök sorterar där så är möjligt ut matavfall för biologisk behandling.	2017-01-01	2017-12-31	
 Möjligheterna till sortering av förpackningar (plast, kartong/well, färgat glas, ofärgat glas, metall) samt tidningar införs på de enheter där det är möjligt.	2016-04-28	2017-12-31	
 Nya arbetssätt för att minska uppkomsten av avfall, t.ex. att undvika onödiga förpackningar och emballage, undvika engångsmaterial samt minska matsvinn genom planerade måltidsinköp införs på alla enheter	2016-04-28	2017-12-31	
 Nämndens enheter arbetar vidare med att ta fram rutiner för att ha kontroll på vilket farligt avfall som uppstår inom den egna verksamheten och förvissa sig om att egen hantering, borttransport och omhändertagande sker på ett korrekt sätt.	2016-04-28	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förskolor och öppna förskolor använder vägledningen från kemikaliecentrum vid översyn av material och rutiner. Kockarnas nätverk inom förskolan fortsätter och de tar lärdom av varandra för att öka andelen ekologiska livsmedel. En av kockarna har arbetat fram ett arbetsmaterial som bland annat visar hur mycket ekologiska varor som köps in och hur klimatsmart måltiden är.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla	100 %			100 %		100 %	95%	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola								
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				25 %		75 %	75%	2017
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				42,8		35 %	40%	2017

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är giftfria

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förskolorna fortsätter att arbeta för en giftfri förskola. Flickor och pojkar görs delaktiga i rensningen av leksaker och material som inte är kemikaliesmarta.
- Barnen görs delaktiga i vilken mat som serveras genom matråd tillsammans med förskolornas kokkar. Vegetariska måltider serveras i förskolorna och kunskapen om klimatsmart matlagning ökar.
- Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse ”Skola för hållbar utveckling” som handlar om att lärandet för hållbar utveckling är en aktiv del av förskolans pedagogiska arbete.
- Ekologiska livsmedel ökar och användningen av kemikalier minskar i förvaltningens egna verksamheter.
- Invånare och företag får ökad kunskap om minskad kemikalieanvändning.

Förväntat resultat

100 % av förskolorna har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola

35 % av andel inköpta måltider och livsmedel i staden är ekologiska, i kronor av totala värdet

av inköpta måltider och livsmedel
 75% av bygg- och anläggningsentreprenader som avslutas uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system

Analys

Uppnått resultat

Årsmålet på att 100 % av förskolorna har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola uppnås. I nivå 1 ingår det bland annat att upprätta fungerande rutiner vid hygien samt att rensa bland befintligt arbets- och lekmaterial.

Förskolorna har fungerande rutiner för att uppnå nivå 1 och arbetar nu med att implementera nästa steg, nivå 2, som är, enligt kemikaliecentrums vägledning, ökad medvetenhet vid inköp av möbler och leksaker samt att förskolor ska servera än mer ekologisk mat. Inom förvaltningen har en förskola certifierats, av organisationen Håll Sverige rent, med Grön Flagg.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"	2017-01-01	2017-12-31	
 Förskolorna och de öppna förskolorna fortsätter arbetet med att minska skadliga kemikalier i barnens miljö	2015-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen ansluter sig till kemikalierregistreringssystemet när det finns tillgängligt, för att underlätta arbetet med att minska användningen av märkningspliktiga kemiska produkter/utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen	2016-04-28	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel för genomförandet av vägledningen Kemikaliesmart förskola	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen tar fram rutiner för att vid upphandling av varor inom stadsdelsförvaltningens verksamheter begära in information om innehåll av ämnen på EU:s kandidatförteckning och sammanställa denna till kemikaliecentrum.	2016-04-28	2017-12-31	
 Samtliga förskolors medarbetare genomför webbutbildningen inom kemikaliesmart förskola	2017-01-01	2017-12-31	
 Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare prioriterar att ta bort byggmaterial som innehåller skadliga kemikalier	2016-04-28	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

En mätning av inomhusmiljön är genomförd i förvaltningens administrativa lokaler i Skärholmens centrum. Utifrån resultaten har ventilationsanläggning justerats med målet att förbättra inomhusmiljön för personalen.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i nämndens verksamhetslokaler är sund.

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningen bedriver sin verksamhet i lokaler där inomhusmiljön är av god kvalitet.
- När åtgärder vidtas för att förbättra inomhusmiljön bevakas att tekniska lösningar som bidrar både till en bättre inomhusmiljö och lägre eller lika energianvändning eftersträvas.

Förväntat resultat

En mätning av inomhusmiljön är genomförd i fastigheten på Bodholmsplan 2

Analys

Uppnådda resultat

Under året har en mätning i fastigheten på Bodholmsplan 2 gjorts. Efter mätningen genomfördes åtgärder av fastighetsägaren för att ha en god luftkvalité i lokalerna. Ytterligare justeringar genomfördes också för att optimera luftkvalitén och därigenom förbättrat inomhusmiljön.

Kontinuerliga ventilationskontroller kommer att genomföras för att bibehålla god luftkvalité.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att samtliga 5 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Stockholm är en världsledande kunskapsregion" bedöms uppfyllas helt mot bakgrund av att förvaltningens arbete har bidragit till att uppnå det förväntade resultatet.

Målet "Stockholm är en företagsvänlig stad" bedöms uppnås. Nämndmålet bedöms uppnås mot bakgrund av det uppnådda resultatet. Informationsinsatser har genomförts för att främja företagsetablering och statistik visar att flertal företag etablerats och ett flertal har flyttat in i stadsdelsnämndsområdet.

Målet "Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva" bedöms uppnås.

Förvaltningen har lyckats minska antalet bidragsberoende och även antalet långtidsberoende genom insatser som visat sig ge resultat. Utfallet för befolkningen i stadsdelsnämndsområdet som har ekonomiskt bistånd är lägre än årsmålet.

Under "I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet" har förvaltningen uppnått det förväntade resultatet under nämndmålet. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att personalen ska ha rätt kompetens för sitt uppdrag.

Målet "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar" bedöms uppnås. Förvaltningen prognostiserar ett överskott om 13 mnkr. Överskottet beror dels på att förvaltningen tagit fram och genomfört åtgärder för att nå en budget i balans och dels för att ett antal mycket

svårbedömda faktorer som förvaltningen inte har rådighet över har inträffat vilket fått stora konsekvenser för ekonomin.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen informerar medborgare som vill starta eget företag, dels genom förvaltningens medborgarvårdar i Vårberg, dels i samarbete med Start-up Stockholm. Insatserna riktar sig till att få fler kvinnor i Vårberg att starta eget företag enligt syftet i det lokala utvecklingsprogrammet.

Nämndmål:

Förvaltningen samverkar med högskolor och universitet för kunskapsutbyte.

● Uppfylls helt

Beskrivning

- I mån det är möjligt samverkar förvaltningen med högskolor och universitet i regionen inom områdena förskola, socialtjänst och äldreomsorg samt stadsutveckling och medborgarservice.

Förväntat resultat

Högskolestudenter erbjuds praktikplatser inom förvaltningen.

Analys

Förvaltningen deltar som samarbetspartner i DECODE, ett forskningsprojekt som verkar inom Vinnovas område "Utmaningsdriven innovation – hållbara städer". Decode har som främsta mål att underlätta samverkan genom exempelvis metoder som hanterar motstridiga intressen och som utvecklar konstruktivt nytänkande mellan olika aktörer i stadsutvecklingsprojekt. Följdforskning pågår bland annat av det samrådsförfarande som pågår under september och oktober.

Förvaltningen är också part i en ansökan om EU-medel för ett H2020-projekt som handlar om naturbaserade lösningar för social hållbarhet. Syftet är att genom pedagogiska metoder och platsutveckling stärka människors tillgång till och nyttjande av natur och friluftsliv. Övriga parter är Miljöförvaltningen i Stockholms stad, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholms universitet, Friluftsförbundet och Skärholmens fastighetsägare. En ansökan skickades in i augusti och svar väntas komma innan årsskiftet.

Förvaltningen har också för avsikt att delta som projektpartner i det EU-finansierade projektet "Baltic wings" som syftar till att stärka ekoturism knutet till fågelskådning i Östersjöregionen. Stockholms ornitologiska förening är projektägare/projektledare. Sökta medel ska användas till att skapa förutsättningar för ett tätortsnära utbildningsområde för fågelskådning på Vårbergstoppen. Där ska guider utbildas, samt nybörjargrupper få grundkurser i fågelskådning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ser över möjligheter att samverka med nya högskolor och universitet tex i form av att erbjuda praktikplatser.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

En föreläsning och mingel har hållits om att starta eget. Stadsrumsanalysen påvisar ett behov att möjliggöra för etablering av nya arbetsplatser i stadsdelsområdet.

Nämndmål:

Företagare väljer att etablera sig i stadsdelsnämndsområdet och fler arbetstillfällen skapas lokalt.

 Uppfylls helt

Beskrivning

- När stadsdelsnämndsområdet växer etableras fler företag lokalt och befintliga verksamheter kan växa.
- För småföretagare och det lokala näringslivet finns företagarservice och rådgivning, bland annat genom stadens start-up verksamhet. (LUP)

Förväntat resultat

Två insatser genomförs i området med Start up Stockholm

Analys

Uppnådda resultat

En föreläsning och mingel om att starta eget företag, rådgivning och stöd genomfördes i maj i Vårbergs Centrum där ca 40 personer deltog. Aktiviteten genomfördes i samverkan med Start-Up Stockholm och Stockholm Business Region. Det fanns en flerspråkig föreläsare på plats vilket underlättade för deltagarna att ställa frågor. Själva föreläsningen genomfördes på lätt svenska.

Antal nystartade och nyinflyttade företag i Skärholmens stadsdelsområde uppgår till 31 respektive 33 stycken under andra kvartalet (exklusive augusti), Under 2017 har samhällsväglarna träffat 26 personer som frågat om att starta eget, av dessa var 9 kvinnor och 17 män.

Värdet av att ha flerspråkig personal vid informationsträffarna är stor och kommer tas med i planeringen av nästkommande träffar. Även att ha informationsträffen i en mer stängd lokal då akustiken inte blev bra inne i Vårbergs centrum. Förvaltningen fortsätter att rikta sig in på det uppsökande arbetet gentemot kvinnor som vill starta eget.

Slutsatserna från stadsrumsanalysen som genomfördes inom ramen för Fokus Skärholmen visar att insatser krävs för att säkerställa etablering av nya arbetsplatser samt att det behövs ett starkare fokus på att de arbetsplatser som finns redan i dag ges goda förutsättningar att utvecklas. Analysen utgör också ett bra underlag som kommer att användas i planeringen av stadsdelsnämndsområdet. Den visar områdets stadskvaliteter idag och hur dessa påverkas av pågående planer fram till 2040.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal genomförda insatser i området med Start up Stockholm						2		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen förstärker samarbetet med Stockholm business region och Start up Stockholm för att utöka deras närvaro i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Medborgarkontoret och medborgarvårdarna ger kvinnor och män som vill starta eget vägledning om den rådgivning och det stöd staden erbjuder. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen arbetar med ett tydligt mål om att stötta sökanden av ekonomiskt bistånd till praktik, studier eller arbete. Arbetet bedrivs i nära samverkan med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen och med en bred palett av olika arbetsmarknadsinsatser såsom Stockholmsjobb. Arbetet är framgångsrikt och vilket visar sig genom att andelen personer med ekonomiskt bistånd stadigt minskar liksom andelen personer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,3 %	2,96 %	3,77 %	3,54 %		3,5 %	1,7 %	Tertial 2 2017
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,21 %	1,86 %	2,59 %	2,33 %		2,3 %	1,1 %	Tertial 2 2017
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	18 st	8 st	10 st	19 st	18 st	18 st	850 st	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	53 st	13 st	40 st	43 st	57 st	30 st	500 st	Tertial 2 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	744			283		881 st	8 500 st	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	26			20	35	20 st	900 st	Tertial 2 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	603 st	318 st	285 st	739 st		600 st	8 500 st	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden stärka arbetet med kvinnor långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Fler kvinnor och män jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män:

- Är självförsörjande. De som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd att bli självförsörjande och är enbart beroende av ekonomiskt bistånd under en kortare period. Nyanlända ges möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden. Barns röster i familjer som uppbar ekonomiskt bistånd, görs hörda utifrån ett tydligt barnperspektiv.
- Som står utanför samhället nås genom förvaltningens proaktiva och uppsökande arbete i samverkan med jobbtorg, arbetsförmedlingen och andra aktörer för att långvarigt bidragsberoendet ska brytas. Särskilda insatsgrupper för unga vuxna etableras i samverkan med Jobbtorg (LUP).
- Ges möjlighet till utbildning inom bristyrken för framför allt kvinnor i Vårberg och unga vuxna i hela stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningens kartläggning visar att fler kvinnor i Vårberg har en låg utbildningsnivå och låg årsinkomst än snittet i staden. Även fler unga vuxna i hela stadsdelsnämndsområdet står utan egen försörjning i jämförelse med snittet i hela

staden (LUP).

- Kvinnor i Vårberg har goda livschanser. Riktade dialoger kommer att göras för att tydliggöra vilka insatser som kan öka kvinnornas delaktighet i det offentliga rummet i samråd med målgruppen (LUP).
- Är delaktiga i myndighetsutövningen. De beviljade insatserna utförs i enlighet med beslutet och utformas med respekt för kvinnors och mäns önskemål. Resurser fördelas jämställt och analyser av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik.
- Ges möjlighet till praktiktillfällen genom Stockholmsjobb. Fler tidsbegränsade anställningar skapas, bland annat inom parkverksamheten i egen regi.
- Bemöts med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Upplever att de möts av kompetent personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas i nära relationer och vilka åtgärder som kan vidtas.
- Som är mellan 16-29 år har arbete eller studerar (LUP).

Flickor och pojkar:

- Får sommarjobb och arbetslivserfarenhet.

Förväntat resultat

Högst 3,5 % av stadsdelsnämndområdets befolkning har ekonomiskt bistånd

Högst 2,3 % av hushållen i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen når målet med att högst 3,5 % av stadsdelsnämndsområdets befolkning har ekonomiskt bistånd. Utfallet är 3,3 %. För kvinnor är utfallet 3,77 % och för män är det 2,96 %.

Förvaltningen når målet om att högst 2,3 % av hushållen i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd. Utfallet är 2,21 %. Utfallet för kvinnor är 2,59 % och utfallet för män är 1,86 %.

Förvaltningen arbetar aktivt med att så fort som möjligt få ut sökande i egen försörjning genom antingen arbete, studier eller annan ersättning. I stadsdelen finns en relativt hög andel ensamstående kvinnor med barn som uppstår ekonomiskt bistånd. Andelen är 19% vilket är tredje högst bland samtliga stadsdelar och högre än snittet som är 15%. Kvinnorna har generellt lägre inkomster än män. Dessa faktorer kan bidra till att fler kvinnor än män söker ekonomiskt bistånd i Skärholmen

Till följd av att det är fler kvinnor än män som uppstår ekonomiskt bistånd har förvaltningen

startat en syverkstad och en stadsodling inom arbetsträningsverksamheten. Tidigare var denna verksamhet mer anpassad för män då de huvudsakliga arbetsuppgifterna fanns inom bygg, måleri och hantverk. Det är viktigt att arbetsträningsverksamheten har ett flexibelt utbud av arbetsuppgifter som anpassas efter målgruppens föränderliga behov.

Förvaltningen når målet om antal aspiranter som fått Stockholmsjobb. Målet är 18 stycken och utfallet är 18 stycken. Utfallet för kvinnor är 10 stycken och utfallet för män är 8 stycken.

Förvaltningen når målet om antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar. Målet är 30 stycken och utfallet är 53 stycken. Utfallet för kvinnor är 39 och utfallet för män är 14.

Förvaltningen når målet om tillhandahållna platser för Stockholmsjobb. Målet är att 20 platser ska tillhandahållas och utfallet är 26 platser.

Förvaltningen har anställt 26 klienter med långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd med Stockholmsjobb, varav det är 17 kvinnor och 9 män.

Förvaltningen arbetar mot ett tydligt mål, att få ut sökande som har ekonomiskt bistånd till arbete, praktik eller studier. Förvaltningen har ett nära samarbete med Jobbtorg och Arbetsförmedling vilket är en framgångsfaktor.

Förvaltningen noterar att många fler kvinnor än män har erbjudits Stockholmsjobb. En anledning till detta kan vara att förvaltningen försöker att prioritera sökande som har barn när förvaltningen anställer med Stockholmsjobb och då det finns många ensamstående mödrar aktuella hos förvaltningen kan detta vara en anledning till att fler kvinnor än män har fått anställning med Stockholmsjobb. Förvaltningen ser positivt på insatsen Stockholmsjobb och välkomnar fler platser.

En stor del av förvaltningens verksamheter har möjlighet att ta emot praktikanter och upplever också detta som positivt. Merparten av de praktiktillfällen som har kunnat erbjudas har varit inom vård, omsorg samt barnomsorg vilket kan vara en delförklaring till den ojämna fördelningen mellan könen.

Förvaltningen når målet om antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi på 600 ungdomar. Periodens utfall är att 603 ungdomar har fått sommarjobb varav 318 pojkar och 285 flickor.

Förvaltningen har varit noga med att försöka att jämnt fördela jobb mellan flickor och pojkar. En tanke finns även inför nästa år att göra en jämställdhetsinsats i form av att medvetet inte matcha könsnormativt. Exempelvis kanske många flickor söker och placeras på en förskola, då detta är ett kvinnodominerat yrke. Istället kanske man då ska placera pojkar inom kvinnodominerade yrken för att försöka påverka dessa strukturer.

Ej uppnått resultat

Förvaltningen når inte målet om antal tillhandahållna platser för sommarjobb. Målet är 881 stycken tillhandahållna platser och utfallet är 744 stycken. Förvaltningens uppsatta mål är högt i förhållande till stadsdelsnämndens storlek.

Åtgärdsplanen för förvaltningen blir att verksamheter fortsätter arbetet med att informera och motivera resterande verksamheter. Ytterligare en förbättringsåtgärd är att inleda arbetet med att inventera möjliga platser tidigare under året.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen samarbetar med Arbetsmarknadsförvaltningen för att skapa förutsättningar för ett socialt företagande drivet av kvinnor (LUP).	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen samarbetar med Arbetsmarknadsförvaltningen för att stärka arbetet med unga vuxna långt ifrån arbetsmarknaden för att öka delaktigheten och den ekonomiska jämställdheten i staden. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen samarbetar med Kulturförvaltningen och andra aktörer för att skapa aktiviteter av kvinnor (LUP).	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen skapar uppsökande insatser i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheter att i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och andra stadsdelar tar fram skräddarsydda utbildningar inom olika bristyrken. (LUP)	2017-01-01	2017-12-31	
 Riktade dialoger genomförs med kvinnor i Vårberg för att tydliggöra vilka insatser som kan öka kvinnornas delaktighet i det offentliga rummet (LUP).	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Planeringen för kompetensutveckling, gällande bland annat ledarskapsutveckling, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBQT-frågor, av förvaltningens medarbetare pågår. Förvaltningen har sökt och beviljats medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingssatsning.

Nämndmål:

Medarbetarna erbjuds möjlighet till kompetensutveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Personal har den kompetens som behövs för sitt uppdrag.
- Kompetensutvecklingsmedel kommer att sökas i syfte att vidareutbilda förvaltningens personal.

Förväntat resultat

All tillsvidareanställd personal har adekvat utbildning för sin befattning och har möjlighet att kompetensutvecklas.

Analys

Uppnådda resultat

All tillsvidarepersonal har den utbildning som behövs för sin befattning. Förvaltningen har

också beviljats medel för kompetensutveckling inom genus, normkritik och antirasistiska perspektiv samt HBTQ-frågor och ledarskapsinsatser vilket innebär att personalen har möjlighet till kompetensutveckling.

Förvaltningen har under året planerat upp dessa utbildningar och innan året är slut kommer flera av dem ha genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetarna i förvaltningen erbjuds möjlighet till kompetensutveckling.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Utifrån tilldelad budget bedömde förvaltningen i början av året att det skulle bli en stor utmaning att nå en budget i balans. Förvaltningen bedömde att de främsta utmaningarna låg inom verksamhetsområdena äldreomsorg samt omsorg för personer med funktionsnedsättning.

I syfte att nå en budget i balans tog förvaltningen fram en åtgärdsplan. Planen innehöll bland annat kostnadsmedvetenhet, att säkerställa att biståndsbeslut följer lagar och stadens riktlinjer, att anpassa personalstrukturen till behoven, att arbeta för att effektivisera arbetssätt och att minska sjukfrånvaron. Förvaltningen har följt planen och genomfört planerade åtgärder vilket bidragit till en budget i balans.

Trots detta redovisar nu förvaltningen ett överskott om 13 mnkr. Överskottet beror på att en rad svårbedömda faktorer som förvaltningen inte har rådighet över har inträffat. De främsta orsakerna till överskottet är dels förändringar inom verksamhetsområdena äldreomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Överskottet återfinns inom beställarenheten äldreomsorg. Inom vård- och omsorgsboenden har i jämförelse med de senaste åren ovanligt många brukare gått bort. Även inom hemtjänst har antalet brukare minskat jämfört med förra året, förvaltningen bedömer att det till stor del beror på att flertal brukare med anhöriganställning sa upp sina insatser vid årsskiftet i samband med nya riktlinjer.

Inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning har ett antal personer med omfattande vårdbehov valt att flytta till andra delar av landet och därmed har stadsdelen inte längre ansvar för dessa.

Dessa faktorer, som på förhand är mycket svårbedömda, har haft stor påverkan på ekonomin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,9 %			98,78 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,6 %			98,8 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Budgeten är i balans

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Förvaltningen har en budget i ekonomisk balans. Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till brukarnas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.
- Investeringarna präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringen sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.
- Medborgarbudget provas där så är lämpligt och möjligt.
- Prognossäkerheten i nämndens verksamheter är god.

Förväntat resultat

Nämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 % efter resultatöverföringar
 Nämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 % mellan tertialrapport 2 och bokslut

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen redovisar ett överskott om 13 mnkr. Detta är ett direkt resultat av det arbetet som förvaltningen bedrivit under året utifrån handlingsplanen samt en del faktorer som förvaltningen inte har rådighet över.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Förvaltningen bedömer att 6 av 8 verksamhetsområdesmål uppfylls helt och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet.

Målet "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika" bedöms uppnås. Andelen enheter som gör jämställdhetsanalyser utifrån resultaten från de egna, stadens och Socialstyrelsens brukarundersökningar i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm bedöms uppnås. Analysen ger ökad kunskap och bra grund för kommande

verksamhetsstyrning.

Hemtjänsten i egen regi har inlett en kompetensutvecklingsinsats kring kost och måltider ur ett normkritiskt perspektiv som syftar till att ge medarbetarna fler normkritiska verktyg för att kunna möta kvinnor och män på ett bättre sätt i situationer som aptitlöshet, undernäring och viktnedgång.

Målet ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” bedöms uppnås. Förvaltningen hade högst svarsfrekvens på medarbetarenkäten bland stadsdelsförvaltningarna i staden. Flera årsmål bland indikatorerna i enkäten är uppnådda och sjukfrånvaron har minskat.

Målet ”Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering” bedöms uppnås. Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem uppnår årsmålet. Däremot andelen brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering uppnås delvis. En åtgärdsplan är under framtagning. Kompetensutvecklingsåtgärder inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv samt HBTQ-frågor är planerade för förvaltningens medarbetare.

Målet ”Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention” uppnås delvis. Bakgrunden till målbedömningen är att årsmålet gällande barnkonsekvensanalyser för barnfamiljer som har hyres- eller elskulder inte uppnås. En åtgärdsplan har tagits fram och implementerats.

Målet ”Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld” uppnås. Under hösten kommer förvaltningen att genomföra en stor utbildningsinsats kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Utbildningen riktar sig till medarbetare i förvaltningen. Målet är att den generella kompetenshöjningen medför att boende inom stadsdelsnämndsområdet som är utsatta för våld eller som brukar våld upptäcks tidigare och kan erhålla relevanta insatser.

Målet ”Stockholm är en tillgänglig stad för alla” bedöms uppnås. I syfte att öka brukarnas delaktighet i insatsernas utformning fortsätter förvaltningen att utveckla metoder och arbetssätt. Förvaltningen prioriterar arbetet med bemötandet av brukare samt tillgänglighetsfrågor i utemiljön vilket bidrar till bedömningen om att årsmålen kommer att uppnås.

Målet ”Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande” bedöms uppnås. Målet för andelen vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten uppnås. Utöver detta har, inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet och Fokus Skärholmen, en fördjupningsstudie i stadsdelsområdet genomförts. Invånarna har fått komma till tals på ett annat sätt än tidigare och underlaget har gett förvaltningen en större kunskap om vilka behov som finns och bidragit till revidering i underlaget för jämförelseförfarande för markanvisning inom Fokus Skärholmen.

Målet ”Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning” bedöms uppnås. Årsmålet avseende andelen av förvaltningens inköp från anslutna leverantörer som är elektroniska uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att jämställdhetsintegrera sina verksamheter. Under hösten sker en bred satsning för att säkerställa att förvaltningens alla enheter gör jämställdhetsanalyser så att alla invånare i stadsdelsnämndsområdet ges likvärdig service oavsett kön.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställdhetsintegrerade

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Invånarna i stadsdelsnämndsområdet behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett kön.
- Samtliga verksamheter har könsuppdelad statistik i syfte att analysera hur makt och resurser kommer flickor, pojkar, kvinnor och män till del. Det könsuppdelade statistikunderlaget analyseras och används som grund för kommande verksamhetsstyrning. Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm. Genusbudgetering prövas inom utvalda enheter.
- Medarbetare och nyckelpersoner har kunskap inom jämställdhetsintegrering.

Förväntat resultat

Förvaltningens enheter analyserar könsuppdelad statistik i syfte att uppmärksamma eventuella skillnader ur ett jämställdhetsperspektiv inför 2018 års verksamhetsplan

Analys

Uppnådda resultat

Under våren och sommaren har förvaltningen genomfört en kartläggning av jämställdhetsarbetet på alla enheter. Kartläggningen visar att förvaltningens enheter i stor utsträckning analyserar könsuppdelad statistik men att det finns ett behov av kompetensutveckling hos medarbetarna gällande hur man systematiskt gör jämställdhetsanalyser av sina resultat och arbetssätt. Förvaltningen kommer under hösten genomföra kompetenshöjande insatser gällande jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser på alla enheter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter som gör jämställdhetsanalyser utifrån resultaten från de egna, stadens och Socialstyrelsens brukarundersökningar i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm.					100 %	100 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 All statistik i verksamheterna är könsuppdelad	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetare och nyckelpersoner har kunskap inom jämställdhetsintegrering	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen hade en svarsfrekvens på 88 % på medarbetarenkäten, vilket var högst svarsfrekvens i staden. Förvaltningen har fått bättre resultatet i majoriteten av frågorna. Aktivt medskapandeindex (AMI) har ökat från 80% till 83% där ledarskapsindex står för den största ökningen.

Utfallet för sjukfrånvaron är på 7,4% där årsmålet är 8,2%. Planerade kompetenshöjande utbildningsaktiviteter är i gång.

Utfallet på indikatorn Bra arbetsgivaindex är 82 jämfört mot årsmålet som är 83, det är delindexet jämställdhet, kopplat till sjukfrånvaron, som är lägre än förväntat. Aktiviteter har genomförts under året men förvaltningen kan konstatera att dessa inte har gett effekt ännu.

Målet för indikatorn Psykosocial arbetsmiljö är uppnådd. Det är främst delindexet ledarskap som ökat jämfört med tidigare år. Genomförda aktiviteter inom områdena medarbetarskap och ledarskap har gett goda resultat.

Andelen heltidsanställningar har inte ökat i önskad omfattning. För att åtgärda detta har förvaltningen påbörjat en ny kartläggning av intresset för heltidsanställningar hos samtliga deltidsanställda med tillsvidareanställning.

I syfte att klara det framtida kompetensbehovet arbetar förvaltningen med att utveckla arbetet med kompetensförsörjning. Arbetet mot diskriminering pågår.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt	83	82	83			80	83	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Medskapandeindex ♀								
  Index Bra arbetsgivare ♀	82					83	fastställdes 2017	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
  Index Psykosocial arbetsmiljö ♀	81					79	fastställdes 2017	2017
  Sjukfrånvaro ♀	7,4 %	4,3 %	8 %	8,4 %	7 %	8,2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,3 %	1,8 %	2,4 %	2,1 %	2 %	2 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	
  Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska intensifiera arbetet med att skapa trygga anställningar och goda arbetsvillkor genom att minimera användningen av allmänna visstidsanställningar i yrkeskategorier där denna anställningsform är frekvent.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Chefer och medarbetare har en gemensam bild av uppdraget och rätt kompetens för att nå verksamhetens mål

 Uppfylld helt

Beskrivning

Chefer och medarbetare har kompetens:

- För sitt uppdrag. Det finns en långsiktig strategi för förvaltningens kompetensförsörjning. Behoven av kompetens ser olika ut i olika verksamheter och strategin är anpassad efter detta. Samtliga medarbetare har individuella utvecklingsplaner. All rekrytering är kompetensbaserad.

- Inom genus, normkritik, antirasistiskt perspektiv och HBTQ frågor för att ingen, varken

medarbetare eller medborgare, ska bli diskriminerad. Arbetet mot diskriminering sker systematiskt och utmärks av lärande.

- För att kunna möta invånare, oavsett kön, som lever med våld i nära relationer, har en psykisk ohälsa eller som har ett pågående missbruk.
- För att kunna arbeta våldsförebyggande med barn och unga oavsett kön.
- Kring mänskliga rättigheter och i verksamheter för barn och unga ska kunskaper finnas avseende barnkonventionen och barns rättigheter.

I övrigt är chefer och medarbetare:

- Väl insatta i målen och analyserar systematiskt resultaten ur ett jämställdhetsperspektiv för att förbättra arbetsätt och nå förbättrad måluppfyllelse utifrån resultatbaserad styrning.
- Brukaren/medborgarens behov och vad som leder till goda resultat är grunden för verksamhetens utveckling.
- Väl förankrade i nämndens värdegrund.

Förväntat resultat

Minst 90 % av medarbetarna anser att de är insatta i sin arbetsplats mål och åtaganden

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningens uppnår målet, andelen medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål, där utfallet var 93% jämfört mot årsmålet som är 90%.

Förvaltningens verksamheter har tagit fram en handlingsplan för att lyfta och arbeta med viktiga resultat för verksamheten. Det är också av vikt att, på arbetsplatsträffar eller andra möten, fortsätta lyfta sin verksamhets mål och arbetsätt.

Förvaltningens resultat för andel medarbetare, kvinnor och män, som genomgått en utbildning i jämställdhet, mångfald, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och/ eller HBTQ-frågor uppgår till 43% i jämförelse med årsmålet som är 30%.

Förvaltningen har beviljats medel för kompetensutveckling inom genus, normkritik och antirasistiska perspektiv samt HBTQ-frågor och ledarskapsinsatser vilket innebär att personalen har möjlighet till kompetensutveckling.

Förvaltningen har under året planerat dessa utbildningar och innan året är slut kommer flera av dem ha genomförts vilket också kommer att öka resultatet ytterligare.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål och åtaganden (Nivå 4-	93 %	95 %	93 %			90 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
5)								
 ♀ Andel medarbetare som anser att värdegrunden har betydelse för brukarna på deras arbetsplats (Nivå 8-10)	83 %	79 %	84 %			83 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som har en skriftlig individuell utvecklingsplan	84 %					81 %		2017
 ♀ Andel medarbetare, kvinnor och män, som genomgått en utbildning i jämställdhet, mångfald, genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och/eller HBTQ-frågor	43 %					30 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ett ledaraspirantprogram utvecklas för förvaltningens medarbetare.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utvecklingen av ledaraspirantprogrammet har inte kunnat genomföras enligt plan. Åtgärdsplan: Programmet kommer att senareläggas till 2018.			
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsansatsningen för kompetenshöjningar inom områdena; genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBTQ-frågor samt ledarutvecklingsinsatser.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen utbildar medarbetare och chefer i diskriminerings- och värdegrundsfrågor för att säkerställa att ingen utsätts för diskriminering i mötet med förvaltningens verksamheter eller medarbetare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning ska vidareutvecklas.	2016-01-01	2018-12-31	
 Förvaltningens lönekriterier vidareutvecklas i samverkan med de fackliga organisationerna och görs kända hos medarbetarna.	2015-01-01	2018-12-31	
 Medarbetare inom socialtjänsten kompetensutvecklas kring arbetsmetoder för unga vuxna i missbruk och beroende.	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBTQ-frågor.	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetare och chefer kompetensutvecklas inom våldsförebyggande arbete och hedersrelaterat våld för att kunna upptäcka tecken på våld i nära relationer.	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetarna kompetensutvecklas i användning av digitala verktyg.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Chefer och medarbetare tar ansvar för en god arbetsmiljö för att nå verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Chefer och medarbetare:

- Upplever arbetsglädje och har trygga arbetsvillkor. Fasta heltidsanställningar ökar och användningen av visstidsanställningar minskar.
- Upplever att förvaltningen och deras arbetsplats är en arbetsplats för alla som genomsyras av jämställdhet och mångfald. Arbetsplatserna är fria från diskriminering och mänskliga rättigheter är respekterade. Ett systematiskt arbete bedrivs för att säkerställa att alla medarbetare behandlas likvärdigt kopplat till arbetsförhållanden, utvecklingsmöjligheter och arbetsvillkor.
- Inom socialtjänsten upplever att de har en bra arbetssituation utifrån intentionerna i stadens handlingsplan.
- Har en god hälsa. Ett aktivt hälsofrämjande arbete bedrivs. Chefer utövar ett närvarande ledarskap och medarbetare får det stöd de behöver för att lyckas med sitt uppdrag. Medarbetarna kan påverka sitt arbete och är delaktiga i att utveckla verksamheten. Sjukfrånvaron minskar.
- Är involverade i att ta fram utvecklingsområden och åtgärder utifrån medarbetarundersökningens resultat.

Chefer:

- Upplever att de får ett gott stöd för att lyckas med sitt uppdrag.

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och uppgår till max 8,2 %

Aktivt medskapandeindex uppgår till minst 80 %

78 % av enhetens medarbetare upplever att de inte är diskriminerade på sin arbetsplats

Analys

Uppnådda resultat

Årsmålet för sjukfrånvaro är uppnått. Sjukfrånvaron har minskat till 7,4 procent och ligger 0,8 procent under årsmålet.

Förvaltningens chefer har genom nära kontakt med medarbetarna och med systematik i rehabiliteringsarbetet arbetat för att sjukskrivna medarbetare ska kunna återgå i arbete. HR har gett fortsatt stöd till förvaltningens chefer genom såväl enhetsvisa sjukfrånvarouppföljningar

tertialvis samt workshopen "Hälsa på APT". Hälsoplaner på enhets- och individnivå har upprättats och genom arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud har kunskaperna säkerställts kring, hälsofrämjande arbetsmiljö, förebyggande arbetsmiljöarbete, och rehabilitering.

I jämförelse med övriga stadsdelsförvaltningar är Skärholmen en av åtta (fjorton totalt) som minskat sin sjukfrånvaro och ligger nu på fjärde plats av de stadsdelsförvaltningar med minst sjukfrånvaro.

Årsmålet som mäter den psykosociala arbetsmiljön är uppnått med ett resultat på 81, som är två indexpunkter högre än årsmålet. Den psykosociala arbetsmiljön mäts genom ett nytt index som staden tagit fram och består av tre delindex: mina utgångspunkter, ledarskap och medarbetarskap. Delindexen är sammansatta från resultaten av de senaste medarbetarundersökningarna.

Förvaltningen har genomfört utbildningar i samverkansavtalet som syftat till att öka dialog och samverkan på arbetsplatserna, olika arbetsmiljöförbättrande aktiviteter har genomförts på enheterna, liksom att enheterna arbetat strukturerat med åtgärder och uppföljningar av resultaten från de senaste årens medarbetarenkäter.

Fortsatt arbete med att utveckla medarbetarskap, ledarskap och hälsa inom förvaltningen ska bidra till att resultatmål för en god organisatorisk och social arbetsmiljö ska kunna uppnås även för kommande år.

Ej uppnådda resultat

Förvaltningens arbetsgivarindex ligger på 82 jämfört mot årsmålet som är 83. Delindexet för jämställdhet är det som ligger lägre än förväntat.

Delindexet jämställdhet belyser om det finns könsrelaterade skillnader i andelen tillsvidareanställda, långtidssjukfrånvaro (15 dagar) och om det ena könet är underrepresenterat bland cheferna. Det är skillnaden i långtidssjukfrånvaron som bidrar till att målet inte uppnås, då kvinnor har fyra procentenheter högre långtidssjukfrånvaro jämfört med männen.

Förvaltningens åtgärdsplan är att fortsätta arbetet med aktiviteter för att minska såväl den korta som den långa sjukfrånvaron och i detta arbete särskilt uppmärksamma kvinnors långtidssjukfrånvaro. Förvaltningen ska också fortsätta påbörjad hälsosatsning bland medarbetarna liksom övriga aktiviteter som på olika sätt ska bidra till att medarbetarna upplever att de har en bra arbetssituation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3,72 %	1,42 %	4,17 %	4,61 %	3,6 %	4,8 %		Tertial 2 2017
 ♀ Andel medarbetare med heltidsanställning	82 %	76 %	83 %			83 %		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 ♀ Andel medarbetare med tillsvidareanställning	90 %					88 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats	84 %					78 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som ser fram emot att gå till arbetet (Nivå 4-5)	80 %	80 %	81 %			75 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de får stöd i prioriteringar mellan arbetsuppgifter när de behöver det (Nivå 8-10)	74 %	79 %	73 %			67 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de har möjligheter att påverka hur de ska utföra sitt arbete (Nivå 8-10)	74 %	77 %	73 %			69 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som upplever att de kan få tag i sin chef om de behöver det (Nivå 8-10)	81 %	82 %	81 %			73 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som upplever att man pratar om jämställdhet och mångfald på arbetsplatsen.	84 %					70 %		2017
 ♀ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,38 %	1,01 %	1,45 %	1,65 %	1,4 %	1,4 %		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer ges kunskaper för att kunna arbeta med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagstiftningen	2017-01-01	2017-12-31	
 Chefer och medarbetare tar tillsammans fram en hälsoplan för att stärka hälsan på arbetsplatsen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningens hälsöfrämjande arbete ska vidareutvecklas.	2015-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningens tillämpningsanvisningar för samverkansavtalet implementeras på arbetsplatserna	2017-01-01	2017-12-31	
 Handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndshandläggare implementeras	2017-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls delvis

Analys

Årsmålet på 92% Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem uppnås. En ökning med 2% från 2016. Förskolorna har fortsatt sitt utvecklingsarbete kring jämställdhet och likvärdighet på arbetsplatsträffar, workshops och föreläsningar. Förskollärarnätverket har arbetat med frågor kring genus och normer.

Förvaltningen har planerat kompetensutvecklingssatsningar inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv samt HBTQ-frågor. Arbetet med ungas organisering pågår. Samtliga förskolor har aktuella likabehandlingsplaner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel brukare i dagverksamhet för äldre som inte upplever diskriminering	86 %			100 %	100	100 %	Öka	2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				82 %		87 %	Öka	2017
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				91 %		92 %	Öka	2017
  Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem	92 %			90 %		92 %	Öka	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utbilda och säkerställa kompetens om rasism och diskriminering hos chefer och personal som möter invånare. Kommunstyrelsen ska bistå i detta arbete med utgångspunkt i ECCARS tiopunktsprogram	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Invånare i stadsdelsnämndsområdet erbjuds verksamheter som lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering. Flickor, pojkar, kvinnor och män får det stöd de behöver oavsett kön och bakgrund.
- Förvaltningen arbetar för jämställdhet och jämlikhet, samt ser till att kränkande särbehandling alltid motarbetas. Genom att utveckla samverkan med rådet för mänskliga rättigheter förstärker förvaltningen arbetet mot diskriminering. Förvaltningens verksamheter arbetar aktivt med värdegrunden och bemötandefrågor och fortsätter att utveckla arbetet med HBTQ-frågor.
- Medarbetarna får kompetensutveckling i jämställt, normkritiskt, antirasistiskt, icke-diskriminerande och tillgängliga arbetsätt.

Förväntat resultat

93 % av brukarna upplever att de inte har blivit diskriminerade i kontakt med stadens verksamheter.

Analys

Uppnådda resultat

Årsmålet på 92% Andel brukare som inte upplever diskriminering inom förskolan och familjedaghem uppnås. Utfallet är 92%, en ökning med 2% från 2016. 91,4% av vårdnadshavare till pojkar upplever inte diskriminering att jämföra med 91,6% vårdnadshavare till flickor.

Förskolorna har fortsatt sitt utvecklingsarbete kring jämställdhet och likvärdighet på arbetsplatsträffar, workshops och föreläsningar. Förskollärarnätverket har arbetat med frågor kring genus och normer. En ökad kunskap och medvetenhet hos medarbetarna har givit goda resultat i det att en högre andel vårdnadshavare inte upplever diskriminering inom förskolan.

Ej uppnådda resultat

Av deltagarna i den biståndsbedömda dagverksamheten i stadsdelsnämndsområdet svarar 86 % att de inte upplever att de blivit diskriminerade i kontakten med sin verksamhet. Detta är lägre än det förväntade resultatet om 93 % och en sänkning sedan förra årets mätning då motsvarande siffra var 100 %. Det är dock ingen deltagare som svarat att de upplevt sig diskriminerade utan det är andelen som ej vill svara på frågan som ökat från 0 till 14 %.

Förvaltningens dagverksamhet i egen regi har inte fått något resultat på frågan som skulle kunna ge vägledning i hur resultatet för stadsdelen i sin helhet skulle kunna tolkas. Det är därför svårt för förvaltningen att dra några slutsatser av resultatet.

När alla resultat i brukarundersökningen redovisas kommer en djupare analys med åtgärdsplan att genomföras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Feriearbetande ungdomar får under sin arbetsperiod utbildning kring diskriminering, genus, normkritik och antirasism.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förskolorna tydliggör var vårdnadshavarna kan vända sig om de	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
upplever att deras barn har blivit diskriminerade i förskolan.			
 Förvaltningen utvecklar arbetet med HBTQ-frågor och utbildar medarbetare inom alla verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls delvis

Analys

Årsmålet gällande barnkonsekvensanalyser för barnfamiljer som har hyres- eller elskulder uppnås inte men rutiner har upprättats och kompetensen hos medarbetare har ökat. Projektet med Västernorrlandsmodellen fortsätter på barn- och ungdomsenheten med syftet att ytterligare stärka barnens delaktighet.

För att säkerställa att målet nås i framtiden kommer barnkonsekvensanalyserna företrädesvis göras gemensamt i grupp vid veckovisa ärendedragning och ansökningar som avser skulder ska alltid gås igenom med biträdande enhetschef.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen

 Uppfylls delvis

Beskrivning

- Flickor och pojkar växer upp under trygga förhållanden. Deras tankar och synpunkter är avgörande i de beslut och insatser som berör dem, både indirekt och direkt. De är delaktiga i de beslut och insatser som rör dem genom ett förstärkt barnrättsperspektiv. Rutiner för arbete med barns delaktighet finns.
- Barnets bästa beaktas särskilt vid beslut som rör barn, både flickor och pojkar.
- Arbetet med likabehandlingsplaner i förskolorna förstärks och används i det dagliga arbetet.
- Förvaltningen deltar i utbildningar och seminarier för att öka kompetensen inom området.

Förväntat resultat

80 % av barnen ska känna sig delaktiga i de beslut och insatser som berör dem
 100 % ärenden i barnfamiljer som rör hyres- och elskulder ska ha en barnkonsekvensanalys

Analys

Ej uppnådda resultat

Förvaltningen har inget resultat årsmålet att 80 % av barnen ska känna sig delaktiga i de beslut och insatser som berör dem är uppnått. Tidigare mättes detta genom enkäter enligt Shiers trappa, en metod som förvaltningen inte använder sig av längre.

Förvaltningen arbetar med andra verktyg för att stärka barns delaktighet. Framförallt handlar det om att återkoppla utredningar direkt till barn och ungdomar. I 56 % av alla ärenden som hitintills avslutats så har återkoppling genomförts.

Förvaltningen arbetar med projektet Västernorrlandsmodellen som ger kunskap om hur förvaltningen kan utveckla arbetssätt för delaktighet. Förvaltningen har intervjuat elva barn och haft ett seminarium med de medarbetare som intervjuat. Vid seminariet diskuterades och jämfördes resultatet i de genomförda intervjuerna utifrån teman som barnets kontakt med socialtjänsten, kunskap om socialtjänstens arbete och delaktighet. Förslag till förbättringar lyftes fram. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med projektet under hösten och samla ytterligare förslag som förvaltningen avser att använda i den praktiska verksamheten.

Förvaltningen arbetar även med mappning enligt Signs of Safety både i familjer och i skolmöten. Målet är att mappa familjerna i 70 % av utredningarna och i 60 % av alla skolmöten. Förvaltningen når inte detta mål och resultaten varierar mellan 15 % till 43 %. Utvecklingen är dock positiv och resultaten har stärkts med upp till 10 % sedan tertiäl 1.

Förvaltningens fortsätter implementeringen av Signs of Safety i samtliga tre arbetsgrupper.

Barnkonsekvensanalyser finns i 85% av de ärenden gällande barnfamiljer med hyres- och elskulder som har beretts. Då årsmålet är 100% har målet inte uppnåtts.

Åtgärdsplanen för att säkerställa att målet nås i framtiden kommer barnkonsekvensanalyserna företrädesvis göras gemensamt i grupp vid veckovisa ärendedragning. Om beslutet är brådskande kan det göras enskilt eller tillsammans med biträdande enhetschef, mentor och/eller verksamhetsutvecklare. Ansökningar som avser skulder ska alltid gås igenom med biträdande enhetschef. Medarbetaren alltid visa dokumenterad analys innan beslut skrivs under av biträdande enhetschef.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel barn som känner sig delaktiga i sitt beslut fattat av barngruppen.				100 %		80 %		2017
 Andel barnfamiljer som har hyres- och elskulder har en barnkonsekvensanalys	85 %			16 %		100 %		2017
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor använder likabehandlingsplanerna i det dagliga arbetet	2017-01-01	2017-12-31	
 Barnen är delaktiga vid utformningen av sina insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen implementerar en checklista för tillämpning av barnkonventionen vid parkutveckling.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att arbetet med att stötta våldsutsatta personer är framgångsrikt då merparten av de personer som haft stöd från relationsvårdsteamet uppger att våldet har upphört. Förvaltningens årsmålet om att 93 % av personer som har haft kontakt med RVT (relationsvårdsteamet) upplever att våldet har upphört uppnås, utfallet per augusti är 96,8 %, vilket är en klar ökning mot utfallet förra året som då var 86,7 %.

Under hösten kommer förvaltningen att genomföra en stor utbildningsinsats kring våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Utbildningen riktar sig till medarbetare i förvaltningen. Förhoppningen är att den generella kompetenshöjningen medför att boende inom stadsdelsnämndsområdet som är utsatta för våld eller som brukar våld upptäcks tidigare och kan erhålla relevanta insatser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation						70 %	Tas fram av nämnden	2017
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper						70 %	Tas fram av nämnden	2017
  Antal personer som utsatts för våld i				360 st		110 st	tas fram av	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 nära relation som är kända av socialtjänsten							nämnden	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män lever i relationer fria från hot och våld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män:

- Lever ett självständigt liv utan våld och hot om våld.
- Som misstänks leva med våld i nära relation eller vara utsatta för hedersrelaterat våld är kända av socialtjänsten samt utreds och ges insatser utifrån det individuella behovet. De möts av kompetent personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas och vilka åtgärder som kan vidtas.
- Har inflytande över sin livssituation och är informerade om hur de kan påverka sin vardag.
- Som är våldsutövare motiveras till att ta emot stöd och behandling för att våldet ska upphöra.
- Som upplever hedersrelaterat våld uppmärksammas särskilt med fokus på att upptäcka förekomsten av att flickor och pojkar är utsatta. Metoder tas fram för att ge stöd och upptäcka hedersrelaterat våld. De som har haft insatser från förvaltningen på grund av våld/hedersrelaterat våld i nära relation upplever att våldet upphör.
- Bemöts med respekt. Det förekommer ingen diskriminering oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Övrigt:

- Barns röster, flickor som pojkar, görs hörda. Barnrättsperspektivet är förstärkt och genomsyrar förvaltningens alla verksamheter.

Förväntat resultat

93 % av personer som haft stöd av relationsvårdsteamet (RVT) upplever att våldet har upphört

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen bedömer att årsmålet om att 93 % av personer som har haft kontakt med RVT

(relationsvårdsteamet) upplever att våldet har upphört. I dagsläget är utfallet 96,8 % vilket är en klar ökning mot utfallet i verksamhetsberättelsen 2016 då utfallet var 86,7 %. Resultaten kommer från en enkät som RVT delar ut till de personer som de haft en stadigvarande kontakt med.

För att öka förvaltningens generella kompetens kring VINR (Våld i Nära Relationer) och hedersrelaterat våld så kommer en större utbildningsinsats riktad till medarbetare inom samtliga verksamhetsområden genomföras under hösten. Ju fler av förvaltningens medarbetare som har grundläggande kompetens inom VINR och hedersrelaterat våld desto fler av stadsdelens invånare som är våldsutsatta kan länkas mot rätt stöd och erhålla insatser.

RVT har beviljats utvecklingsmedel från Socialstyrelsen och kompetensutvecklingsinsatsningen. Medlen ska användas till att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relation, en projektanställning och utbildning inom hedervåld för tillsvidareanställda i RVT.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel personer som haft kontakt med relationsvårdsteamet (RVT) som upplever att våldet har upphört	96,8 %		96,8 %	86,7 %		93 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsinsatsningen för kompetenshöjning inom hur våld i nära relationer och hedersrelaterat våld kan upptäckas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel från sociala investeringsfonden för att genomföra nya arbets- och förhållningssätt inom våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.	2017-01-31	2017-12-31	
 Förvaltningen utvecklar redan pågående arbetssätt samt nya för att tillvara barns röster.	2017-01-01	2017-12-31	
 Medarbetarna utbildas i hur våld i nära relationer och hedersrelaterat våld kan upptäckas och vilka åtgärder som kan vidtas.	2017-01-01	2017-12-31	
 Rutiner och metoder för att upptäcka våld och hitta våldsutsatta utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen fortsätter att utveckla metoder och arbetssätt för att öka brukarnas delaktighet i insatsernas utformning. Genom att göra fler individuella uppföljningar under året säkerställs att brukarens synpunkter och önskemål dokumenteras samt följs upp.

Rådet för funktionshinderfrågor har genomfört ett antal tillgänglighetsvandringar tillsammans med representanter från ungdomsrådet. Rådet har även besökt flera av förvaltningens LSS-bostäder drivna i egen regi.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		89 %	89 %	2017
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				77 %		84 %	77 %	2017
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				65 %		71 %	tas fram av nämnden	2017
  Andel personer som upplever att de varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplaner				79 %		80 %	79 %	2017
  Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerande bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				85 %		89 %	tas fram av nämnden	2017
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				84 %		90 %	91 %	2017
  Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				86 %		89 %	87 %	2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsnedsättning)								
  Nöjda brukare - korttidsboende ♀ (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				100 %		97 %	90 %	2017
  Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		89 %	87 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksamhetens arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning lever ett självständigt liv utifrån sin förmåga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning:

- Upplever att de får ett gott bemötande i kontakten med nämndens olika verksamheter utifrån mänskliga rättigheter. De diskrimineras inte oavsett, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Har trygga och fungerande boenden.
- Är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag och får det stöd de behöver. Analys av resursfördelningen görs utifrån könsuppdelad statistik. Fördelningen av verksamhetens resurser är lika mellan könen. Barnperspektivet genomsyrar alla insatser och flickors och pojkars inflytande ökar.
- Deltar i olika sammanhang, såväl i hemmet som på den dagliga verksamheten och i övriga samhället, på ett så självständigt sätt som möjligt.

- Som deltar i en daglig verksamhet har möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden.
- Möts av kompetent personal som har kunskap om hur våld kan upptäckas i nära relationer och vilka åtgärder som kan vidtas.
- Har anhöriga som ges stöd.
- Lever likvärdiga liv, har lika möjligheter och kan ta del av stadens utbud oberoende av funktionalitet.
- Hindras inte av enkelt avhjälpna hinder och exkluderande design är inte ett inslag i områdets offentliga rum. Årliga lekplatsinventeringar och omedelbara åtgärder vid fel gör att barn kan leka på ett tryggt och säkert sätt.
- Har inflytande i utvecklingen av den offentliga miljön. Toaletter för besökare i områdets stadsdelsparker gör parkerna tillgängliga för fler.

Övrigt:

- Den könsuppdelade statistiken visar en skillnad mellan kvinnor och män inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi; män instämmer i större utsträckning än kvinnor i att de har varit delaktiga i planeringen och utformningen av sin insats. Utifrån detta kommer arbetet fortsätta med en djupare analys av orsakerna till resultatet och åtgärder kommer att tas fram för att utjämna skillnaderna. För att komplettera bilden av brukarnas grad av delaktighet planerar förvaltningen att kartlägga hur delaktiga brukarna har varit i upprättandet av deras genomförandeplan.

Förväntat resultat

89 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

71 % av personer med funktionsnedsättning upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

84 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Analys

Resultatet av stadens brukarundersökning för verksamhetsområdet personer med funktionsnedsättning har ännu inte publicerats. Resultatet av de undersökningarna kommer därför analyseras i förvaltningens verksamhetsberättelse.

Ej uppnådda resultat

Förvaltningen har för första gången erhållit ett resultat från stadens brukarundersökning gällande särskilt boende inom socialpsykiatri som drivs i egen regi. Resultaten ligger överlag under stadens snitt och verksamheten kommer under hösten ta fram en åtgärdsplan som

genomförs under nästa verksamhetsår. På frågan *Jag har inflytande över hur det stöd jag får utförs* är resultatet 67 % i jämförelse med stadens snitt på 76 %. Ingen könsuppdelad statistik finns då antalet svar är för få.

Förvaltningen har nyligen granskat verksamhetens genomförandeplaner och kan konstatera att de håller god kvalitet. En möjlig förklaring till resultatet skulle kunna vara en svårighet att få brukarna delaktiga i upprättandet av genomförandeplanerna.

Förvaltningens åtgärdsplan är se över rutinerna för upprättande av genomförandeplaner för verksamheterna i egen regi inom socialpsykiatri. Verksamheterna i egen regi inom socialpsykiatri ser också över de boendes möjligheter till inflytande i verksamhetens utformning överlag. Förvaltningen behöver också göra en genomlysning av personalens kompetens i samtalsmetodik för att säkerställa att kommunikationen utgår från brukarnas behov.

Förvaltningen kommer inte att uppnå att två nya toaletter inrättas i områdets stadsdelsparker. Offentliga toaletter ligger inom trafikkontorets ansvarsområde, förvaltningen kan förespråka fler toaletter i samtal med kontoret.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel aktuella genomförandeplaner inom förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning samt socialpsykiatri	79 %			94 %		95 %		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 ♀ Andel brukare i förvaltningens egen regi-verksamheter inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning som upplever att de får det stöd de behöver för egna aktiviteter				93 %		95 %		2017
 Andel brukare inom förvaltningens dagliga verksamhet i egen regi inom omsorgen om funktionsnedsatta som upplever att de kan prova nya aktiviteter och arbetsuppgifter				85 %		86 %		2017
 ♀ Andel brukare inom förvaltningens dagliga verksamhet, driven i egen regi, för personer med				97 %		97 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
funktionsnedsättning som trivs med personalen								
● ♀ Andel deltagare inom daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, som själva har varit med och planerat sin insats.						87 %		2017
● ♀ Andel deltagare inom daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, som tycker att de själva kan vara med och bestämma vad de ska göra på sin dagliga verksamhet.						89 %		2017
● ♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som själva har varit med och planerat det stöd (hjälp) den får.						90 %		2017
● ♀ Andel personer inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som tycker att det går bra att säga till personalen om de tycker att något är fel.						93 %		2017
● Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen boendestöd, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de fått möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges	88 %	87 %	89 %	86 %		88 %		2017
■ ♀ Andel personer inom socialpsykiatri med insatsen särskilt boende, driven i förvaltningens egen regi, som upplever att de själv haft	67 %					90 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
möjlighet att delta i planeringen av det stöd som ges								
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 ♀ Andel personer inom socialpsykiatri som upplever att personalen är bra på att uppmuntra den enskilde till att göra saker själv	81 %			90 %		91 %		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								
 Antal nya offentliga toaletter i stadsdelsparker.	0				1	2		2017
Analys Se åtgärdsplan under nämndmål.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla deltagare i daglig verksamhet, driven i förvaltningens egen regi, erbjuds två studiebesök på en ordinarie arbetsplats	2017-01-01	2017-12-31	
 Arbetet med utformning av lekplats särskilt riktad till barn och föräldrar med funktionsnedsättning utvecklas till en checklista för hög tillgänglighet vid all form av park- och lekplatsutveckling.	2017-01-01	2017-12-31	
 Enheterna utvecklar redan pågående arbetssätt samt utvecklar nya för att tillvara barns röster.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen förbättrar skyltning på Skärholmens torg för att underlätta funktionshindrades resor med färdtjänst och bussar.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen genomför en inventering av samtliga medarbetare som kan teckenspråk.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen rådgör med rådet för funktionshindersfrågor inför svar på remisser om bostadsbyggnation.	2016-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen söker medel från kompetensutvecklingsansatsningen för kompetenshöjning i svenska språket.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen planerar för tre deltagarprocesser; medborgarbudget, medborgardialog och genusbudgetering. Kunskapsinhämtningen inom ramen för den lokala utvecklingsprogrammet och Fokus Skärholmen har genomförts. Inom kort publiceras rapporten som innehåller det alla aktörer ska arbeta vidare med. Inom socialtjänsten satsar man särskilt på samhällsinformation till klienterna kring bland annat barnperspektiv, skattesystem, utbildningssystem och

äldreomsorg.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som har förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där de bor							Fastställt 2017	2017
  Andel stockholmare som vet hur de kan påverka beslut som rör deras närmiljö							Fastställt 2017	2017
  Andel stockholmare som är aktiva inom civilsamhällets organisationer							Fastställt 2017	2017

Nämndmål:

Flickor, pojkar, kvinnor och män har inflytande

 Uppfylls helt

Beskrivning

- Flickor, pojkar, kvinnor och män, vet hur de kan vara delaktiga i och påverka nämndens verksamheter samt det individuella stödet.
- Invånarna kommer enkelt i kontakt med förvaltningen och kan lämna synpunkter och förslag. De är även välinformerade om nämndens verksamheter och ansvarsområden.
- Synpunkter och förslag i den dagliga dialogen med invånare och brukare används systematiskt i verksamhetsutvecklingen. Öppna nämndsammanträden, rådets insatser, samråd kring olika frågor som exempelvis byggprojekt, dialog på medborgarmöten, föreningsnätverk och möjlighet att lämna förslag/klagomål/synpunkter marknadsförs. De former för dialog som redan finns stärks.
- Föreningarna har stor betydelse för gemenskap, trygghet och utveckling av Skärholmens stadsdelsnämndsområde. De är viktiga aktörer i civilsamhället och deras engagemang tas tillvara.
- Det lokala utvecklingsprogrammet implementeras i den ordinarie verksamheten. Målen för de geografiska och/eller tematiska utvecklingsområden följs upp. Samarbete med andra förvaltningar och bolag eller andra samarbetspartners förstärks.

Nämnden har följande beredningsorgan, som är beredande men inte beslutande:

- Äldre- och funktionshindersberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och medarbetarperspektiv.

- Barn- och ungdomsberedningen tar del av aktuella frågor inom området samt vilka förändringar och utvecklingsarbeten som finns både vad gäller ur ett brukar- och medarbetarperspektiv.
- Miljö- och utvecklingsberedningen ska bevaka exploaterings- och byggprojekt, vara stadsdelsnämndens röst i större projekt såsom t.ex. Förbifart Stockholm och Fokus Skärholmen.
- Demokratiberedningen ska utveckla medborgardialogerna, öka samverkan med föreningar och organisationer och ta fram en handlingsplan för ökat valdeltagande.
- Ungdomsrådet tar del av aktuella frågor inom området och får möjlighet till ökat inflytande.

Förväntat resultat

78 % av vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten

83 % av äldre med hemtjänst som anser att personalen tar hänsyn till deras åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras

20 medborgarförslag lämnas in till nämnden under året

Analys

Uppnådda resultat

Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet och Fokus Skärholmen genomfördes en fördjupningsstudie där 186 invånare i stadsdelsområdet berättade om deras upplevelser och hur det är att bo i området. Genom intervjuer och workshops i mindre grupper fick invånarna komma till tals på ett annat sätt än tidigare. Underlaget från samtalen tillsammans med statistik har gett förvaltningen en större kunskap om vilka behov som finns och bidragit till revidering i underlaget för jämförelseförfarande för markanvisning inom Fokus Skärholmen, till exempel att efterfrågan på lägenheter med fler rum är stor och att tillgången inte möter upp den.

En informationsskylt kring användning av Vårgårdens utegym har satts upp. Det är ett resultat från tillgänglighetsvandringar och workshops med boenden inom LSS som genomfördes i samverkan med rådet för funktionshinderfrågor. För att fatta beslut om och uppnå en tillgänglig stad för alla behöver förvaltningen använda samma metod vid fler tillfällen.

Förvaltningen har mottagit 26 medborgarförslag hittills. Tio av dessa berör samma fråga - ordningsvakter i stadsdelsområdet. Förvaltningen har jobbat aktivt med att marknadsföra möjligheten att påverka genom medborgarförslag och kan konstatera att fler invånare än tidigare har valt att lämna sina synpunkter på detta sätt.

I stadens varumärkesmätning anser 45 % av de tillfrågade boende i Skärholmen att de har möjligheter att påverka stadens utveckling. Skärholmen har gått från att ligga i botten till att ligga i toppen i den senaste undersökningen. Förvaltningen bedömer att den positiva inställningen beror på de dialogsatsningarna som genomförts av förvaltningen och stadsbyggnadskontoret.

Årsmålet med 78 % av vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten uppnås. Utfallet är 82%, en ökning med 5% från 2016. Av de svarande är 80% vårdnadshavare till pojkar och 84% till flickor.

Möjlighet till delaktighet och inflytande bygger på att vårdnadshavare får kunskap om vad verksamheten erbjuder och dess syfte. Förskolornas pedagogiska dokumentation har varit ett utvecklingsområde under 2016. Ökad kunskap hos medarbetarna har resulterat i att de på ett tydligare och mer inbjudande sätt kan beskriva verksamheten för vårdnadshavarna, vilket i sin tur leder till ökad möjlighet till delaktighet och inflytande hos vårdnadshavarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som upplever att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten	82	80	84			78 %		2017
 Antal medborgarförslag	26					20		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En handlingsplan för ökat valdeltagande tas fram.	2015-01-01	2018-09-30	
 Förvaltningen genomför kommunikationsinsatser för att nå och involvera målgrupper till arbetet med det lokala utvecklingsprogrammet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen genomför kommunikationsinsatser riktade till civilsamhället, föreningar och verksamheter för att sprida kunskap om möjligheterna till stöd, organisering och påverkan, bland annat genom förvaltningens förenings- och demokratisamordnare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen och rådet för funktionshindersfrågor genomför en tillgänglighetsvandring tillsammans med barn och unga med funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Förvaltningen verkar för fler föreningslokaler i samband med nya bostadsprojekt genom samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, bostadsbolagen och utbildningsförvaltningen.	2015-01-01	2018-09-30	
 Workshop/dialog genomförs med brukare inom LSS angående tillgänglighet i närmiljön.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Mot bakgrund av månatlig uppföljning av inköpsstatistik bedömer förvaltningen att det justerade årsmålet för indikatorn kommer att uppfyllas. I syfte att upprätthålla den höga andelen inköp via systemet följer förvaltningen regelbundet användarstatistiken och

användarna erbjuds stöd i form av utbildningar. Att medarbetare som använder inköpssystemet erbjuds kontinuerligt utbildning har står påverkan på måluppfyllelsen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	75 %			69 %	75 %	64 %	Tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram						100 %	80%	2017

Nämndmål:

Offentlig upphandling i Skärholmens stadsdelsnämnd utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Beskrivning

• Offentlig upphandling utgör ett medel att driva utvecklingen i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning. Förvaltningen ställer i alla upphandlingar tydliga kvalitetskrav, såsom exempelvis krav på bemanning och utbildningsnivå. Miljömässiga och sociala krav följs fullt ut där det är lämpligt. Stadens program för upphandling och inköp är implementerad i förvaltningens verksamheter.

Förväntat resultat

64 % av stadsdelsförvaltningens inköp från anslutna leverantörer är elektroniska.

Analys

Uppnådda resultat

Uppföljning av inköpsstatistik visar att ca 75 % av förvaltningens inköp från anslutna leverantörer är elektroniska. Förvaltningen är bäst i Stockholms stad på att beställa bemanning till pedagogiska verksamheter via inköpssystemet. Det är ett resultat av god information och utbildning till de som använder systemet.

Förvaltningen bedömer att inplanerade utbildningar av personal som arbetar med inköp kommer bidra till att uppnå årsmålet.

Statistiken påverkas av vilka leverantörer och varor som är anslutna till systemet.

Förvaltningen bedömer att det finns potential att förbättra antalet varor och tjänster anslutna till systemet.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

I tabellen nedan redovisas nämndens ekonomi utifrån de verksamhetsrubriker som nämnden tilldelats sin budget. Prognostiserat utfall inkluderar resultatöverföringar.

Verksamhet, netto mnkr	VP 2017	BJ	Budget 2017	Bokfört tom-juli	Helårs prognos*	Avvikelse mot budget 2017
Nämnd och administration	35,9		35,9	21,7	34,9	1,0
Individ- och familjeomsorg	173,5	0,9	174,4	127,8	172,7	1,7
varav socialpsykiatri	34,6		34,6	27,6	38,4	-3,8
Flyktingmottagande			0,0	-9,3	-2,0	2,0
Stadsmiljö	8,3	1,7	10,0	5,6	9,6	0,4
varav räntor, avskrivning	11,1	-0,8	10,3	6,7	10,3	0,0
Förskola	209,7	0,3	210,0	130,9	210,5	-0,5
Äldreomsorg	314,4	3,7	318,1	197,9	308,7	9,4
Funktionsnedsättning	272,8	6,8	279,6	186,4	282,1	-2,5
Fritid och kultur	18,1	0,2	18,3	11,9	18,3	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	14,5	1,9	16,4	12,0	17,1	-0,7
Ekonomiskt bistånd	99,3		99,3	60,3	97,0	2,3
varav handläggning	32,7		32,7	16,8	32,7	0,0
Övrig verksamhet	3,8	3,3	7,1	4,2	7,2	-0,1
Summa	1 161,4	18,0	1 179,4	755,8	1 166,4	13,0
Investeringar parker	10,7		10,7	3,4	10,7	0,0
Investeringar inventarier	1,3		1,3	0,1	1,3	0,0
Investeringar	12,0	0,0	12,0	3,5	12,0	0,0

***Figur 1**, tabellen visar resultat efter resultatöverföring, inkl. prestationsförändringar och begärda omslutningsförändringar.

Nämnd och administration

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 1,0 mnkr till följd av lägre personalkostnader än budgeterat.

Individ- och familjeomsorg

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 1,7 mnkr.

Överskottet beror främst på färre kostsamma placeringar för barn och unga samt ett utvecklat fungerande samarbete med resursenheten. Även Resursenheten och Relationsvårdsteamet har ett lägre resultat än budget beroende på vakanser och färre placeringar i skyddat boende.

Verksamheten för vuxenmissbruk redovisar ett underskott om 1,6 mnkr, som är hänförligt till ökade kostnader för vård av unga vuxna mellan 18-25. För att komma tillrätta med underskottet görs en översyn av ärenden varje månad. Möjligheten till att hitta mindre

kostsamma insatser som håller samma kvalitet ses kontinuerligt över. Samma arbete pågår även inom socialpsykiatri.

Socialpsykiatri

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 3,8 mnkr.

Inom socialpsykiatri ser förvaltningen en kraftig ökning av inkomna ärenden. Detta beror dels på att unga vuxna har omfördelats från barn till unga men dels också på att andra grupper har ökade behov av stöd inom socialpsykiatri. Största förändringen finns inom HVB placeringar där kostnaderna har fördubblats mellan 2015 och 2017. Även kostnaderna för stödboende och boendestöd visar en markant ökning.

Förvaltningen har kostnader på ca 2,0 mnkr hänförliga till socialpsykiatriska insatser för nyanlända kvotflyktingar. Ersättning för kostnaderna kommer att sökas från Migrationsverket och förvaltningen bedömer att ca 85 % av kostnaderna kommer att ersättas. Ersättningen är medräknad i prognosen.

Flyktingmottagande

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 2,0 mnkr. Överskottet beror på ökade schablon intäkter från Migrationsverket.

Förvaltningen prognosticerar en budget i balans för köp av placeringar av ensamkommande. Prognosen beror främst på lägre dygnskostnader för placeringar.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att hitta platser med lägre dygnskostnad för ungdomar, bland annat inom familjevården. I de fallen där unga ännu inte fyllt 18 år och inte har uppehållstillstånd återgår ansvaret successivt till Migrationsverket för handläggning enligt de nya riktlinjerna.

Stadsmiljö

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 0,4 mnkr. Det redovisade överskottet beror på lägre kostnader för parkdriften.

Förskola

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 2,5 mnkr före resultatöverföring och 0,5 mnkr i underskott efter resultatöverföring.

Underskottet om 0,5 mnkr efter resultatöverföring kan härledas till ökade personalkostnader för stödenheten centralt inom förskoleverksamheten.

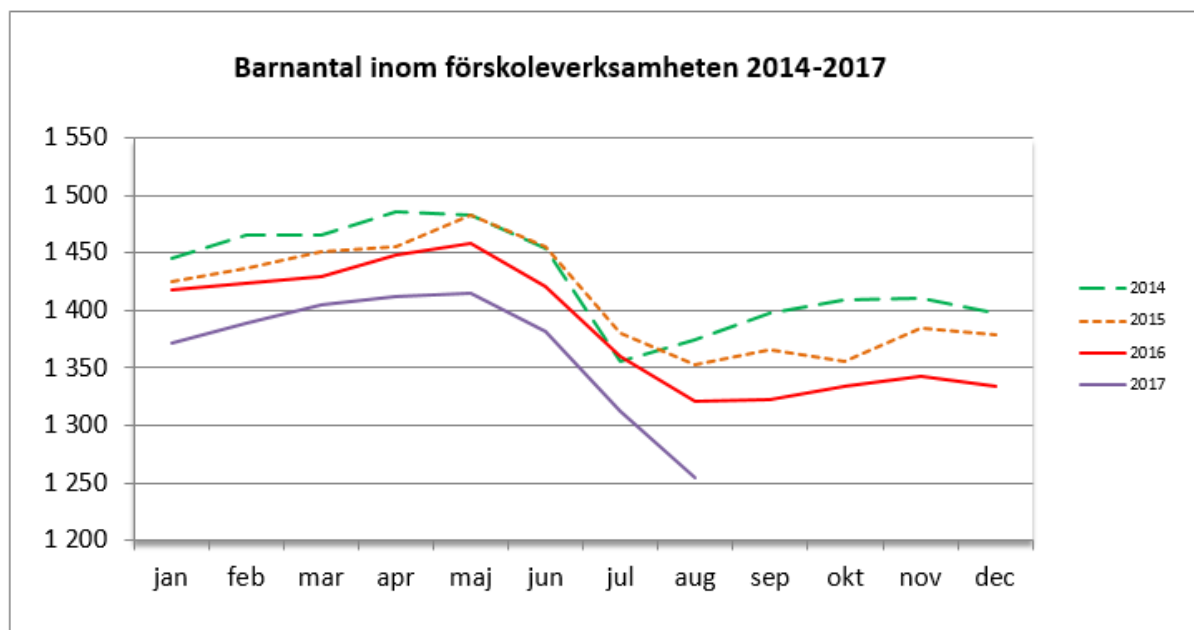
Resultatenheterna har ett sammanlagt överskott om 3,0 mnkr som till stor del är hänförliga till minskade vikariekostnader. Nya rutiner vid vikarietillsättning har resulterat i betydligt lägre kostnader jämfört med budget.

Ökade kostnader i samband med anpassning av lokal och inköp av inventarier för öppnandet av introduktionsförskola samt lokal för att bedriva barnomsorg på ”obekväm arbetstid” har tagits med i prognosen. En av förvaltningens förskolor brann ned under sommaren. Barn och personal har omlokaliseras till andra förskolor inom förvaltningen. Ökade kostnader kan uppstå efter följderna av branden men bedöms vara i nivå med lägre hyreskostnader.

Antalet inskrivna barn beräknas bli betydligt lägre jämfört med budgeten och förvaltningen räknar med att återlämna 7,6 mnkr i schablon.

Färre barn innebär minskade intäkter som medför anpassning av bemanning. Förvaltningen följer noggrant inskrivningsgraden inom förskolan. Lokalutnyttjandet är en strategisk fråga som förvaltningen kontinuerligt arbetar med.

I prognosen ingår förväntad ersättning från kommunstyrelsen för höga hyror och full barnomsorgsgaranti.

**Figur 2, grafen visar inskrivna barn i Skärholmens stadsdelsförvaltning exkl. fingerade barn (barn som går i andra förvaltningar men bor i Skärholmens SDF) och interkommunla barn (barn från andra kommuner).*

Äldreomsorg

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 9,4 mnkr. Överskottet återfinns inom beställarenheten. Hemtjänsten och Sättra vård- och omsorgsboende i egen regi prognosticerar underskott vid årets slut.

Ledning och administration prognosticerar ett underskott om 1,0 mnkr som bland annat beror på högre IT-kostnader jämfört med budget.

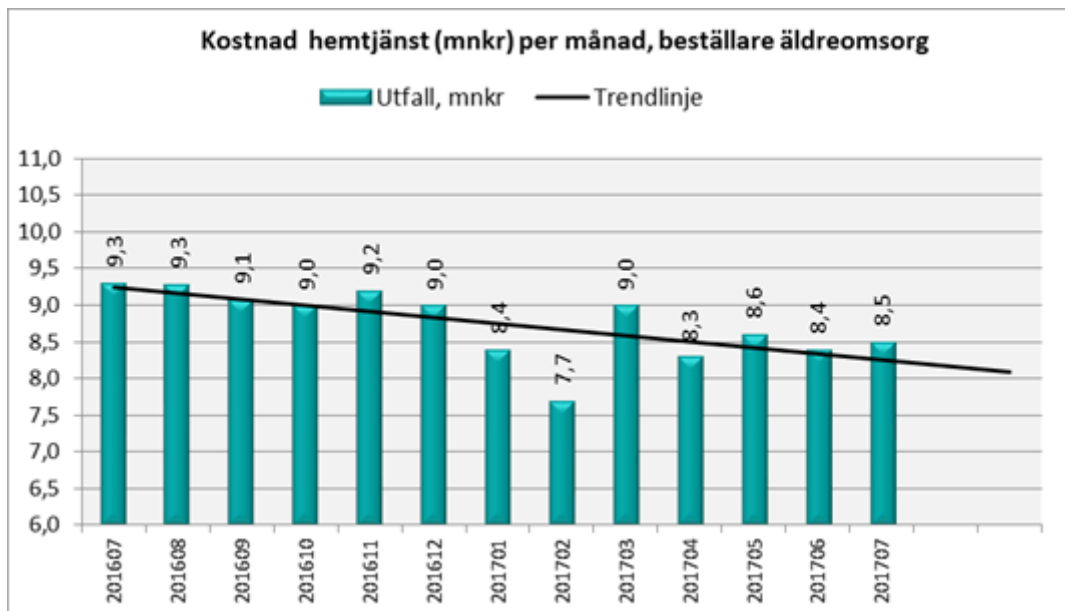
Hemtjänst i egen regi prognostiserar ett underskott om 3,0 mnkr. Underskottet är hänförligt till lägre intäkter och högre personalkostnader. Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med att förbättra ekonomin genom löpande uppföljning av produktiviteten (andel timmar hos kund) och debiteringsgraden (andel utförda timmar av beställda). Att arbeta med arbetsmiljö och personalfrågor för ökad frisknärvaro är en viktig prioritering under året. Arbetet med att systematiskt säkerställa att brukarnas beviljade hemtjänstinsatser täcker deras faktiska behov fortsätter.

Sättra vård- och omsorgsboende prognosticerar ett underskott om 1,6 mnkr. Underskottet beror på lägre beläggningsgrad för demensboenden. Förvaltningen arbetar med marknadsföring av boendet vilket bedöms bidra till en ökning av beläggningen. Personaltätheten anpassas efter antal boende.

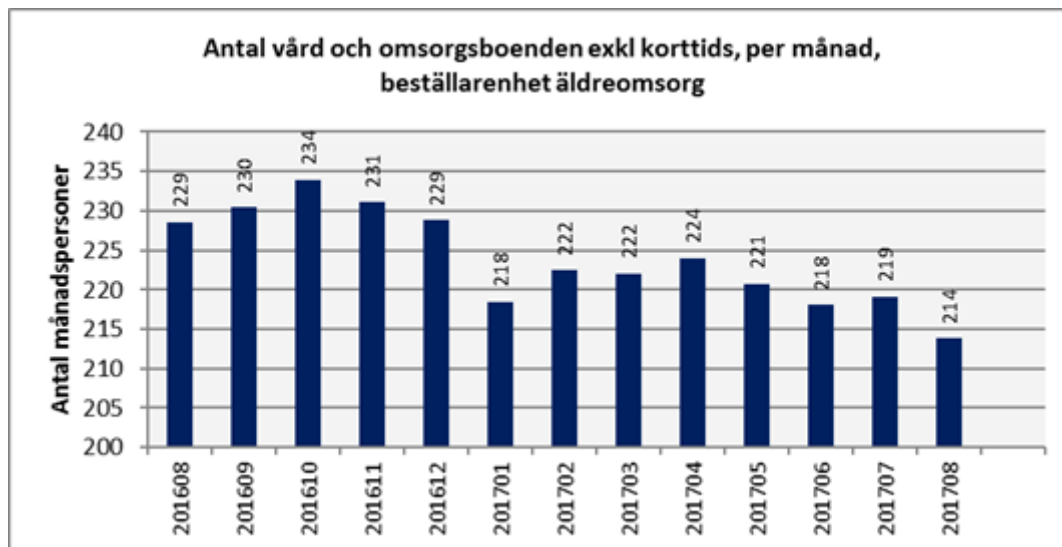
För Beställarenheten prognostiseras ett överskott om 15,0 mnkr vilket är 7,5 mnkr högre än maj månad. Överskottet och förbättringen beror på fortsatt lägre kostnader för hemtjänst samt vård- och omsorgsboenden än budgeterat. Kostnaderna för dessa insatstyper har sjunkit genomgående under hela året, se figur 4 och 5 nedan.

Inom vård- och omsorgsboenden har många brukare gått bort under året vilket förklarar de överskott som uppstått. Inom hemtjänst har antalet brukare med insatsen minskat jämfört med förra året, en del av minskningen förklaras av att ett flertal brukare med anhöriganställning sa upp sina insatser vid årsskiftet i samband med att möjligheten för densamma upphörde. Kombinationen av utvecklingen inom dessa insatstyper får stor påverkan på ekonomin.

Utvecklingen inom hemtjänsten och inom vård- och omsorgsboenden följs upp noggrant. Förvaltningen fortsätter systematiskt att arbeta med att beräkna tid för insatser i hemtjänsten i syfte att göra rättssäkra och lika bedömningar av behov.

**Figur 3, illustrerar kostnadsutvecklingen inom hemtjänst för beställarenheten äldreomsorg de senaste 12 månaderna.*

**Figur 4, illustrerar antal månadsplaceringar inom vård och omsorgsboenden för beställarenheten äldreomsorg de senaste 12 månaderna*

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 2,5 mnkr. Underskottet beror främst på ökade vårdkostnader inom beställarenheten.

Det prognostiserade underskottet inom beställarenheten uppgår till 13,5 mnkr och återfinns inom insatstyperna hemtjänst, personlig assistans enl. LSS, boende enligt SoL samt inom kostnaderna för turbundna resor.

Förvaltningen fortsätter arbeta kostnadsmedvetet och rättssäkert. Med sin nya ledning har Beställarenheten Funktionsnedsättning ökat fokus på omförhandlingar av boendeplaceringar utanför LOV samt översyn av samtliga beslut vilket har givit positiva effekter för en budget i balans.

Utförarverksamheterna prognostiserar ett överskott om 11,0 mnkr vilket är 2,0 mnkr högre jämfört med föregående månad. Förbättringen härrör från lägre lokalkostnader än budgeterat samt ökade intäkter och lägre kostnader än budgeterat.

Fritid

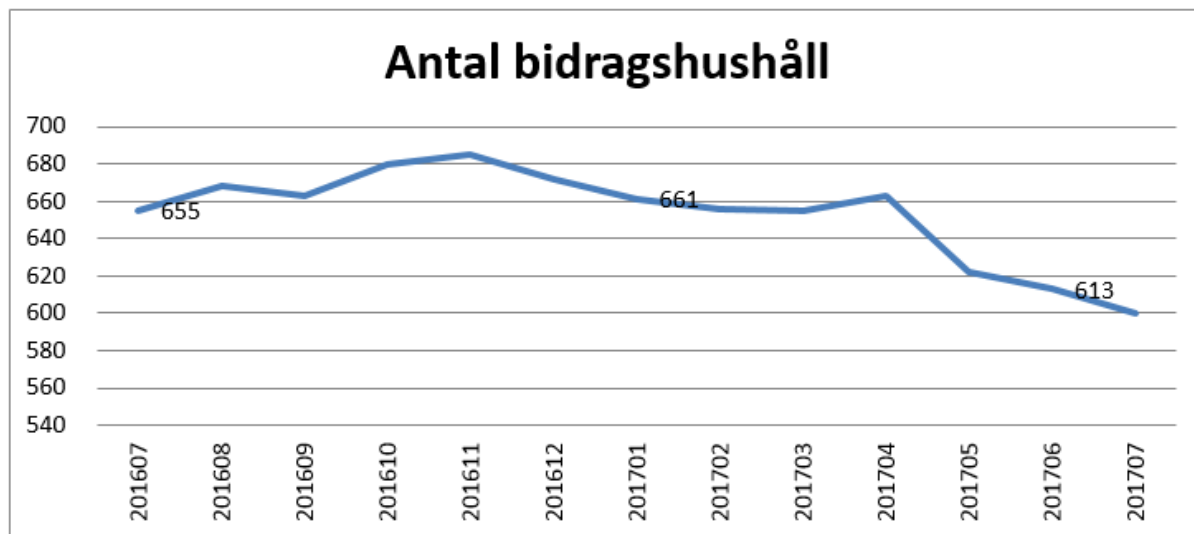
Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärder

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 0,7 mnkr. Underskottet beror på förvaltningens ökade kostnader mot budget för stockholmsjobb och extratjänster. Målgruppen för extratjänster är nyanlända och personer som har deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin. Förvaltningen bedömer att insatsen kommer att minska utbetalningen av ekonomiskt bistånd både i år och även nästkommande år.

Ekonomiskt bistånd

För verksamhetsområdet prognosticeras ett överskott om 2,3 mnkr.

**Figur 5, 1 juli 2017 har 600 hushåll fått stöd vilket är 55 färre än samma månad 2016*

Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd fortsätter att minska, både jämfört med tidigare månader i år och jämfört med samma månad föregående år. Förvaltningens arbete med arbetsmarknadsåtgärder har också resulterat i färre antal långtidsberoende bidragshushåll.

De senaste 12 månaderna har 463 hushåll avslutats, av dessa har 32 procent fått arbete eller börjat studera, 12 procent har beviljats annan ersättning, 33 procent har flyttat från stadsdelsnämndsområdet eller har varit engångsansökningar.

Resultatenheter

Förskolans Resultatenheter	Budget 2017	Resultat 2017	Avvikelse	Resultat från 2016	Resultat-överföring till 2018
RE1, Bredäng	40 610	39 852	758	2 352	3 110
RE2, Bredäng-Sätra	40 418	39 548	870	3 172	4 042
RE3, Skärholmen	32 977	32 091	886	2 169	3 055
RE4, Skärholmen-Vårberg	33 742	33 251	491	2 883	3 374
RE5, Vårberg	29 237	29 237	0	3 245	3 245
Netto	176 984	173 979	3 005	13 821	16 826

Förvaltningen har fem resultatenheter inom förskoleverksamheten. Resultatenheterna omförde sammanlagt 13,8 mnkr till resultatfonden för 2017.

Nya rutiner vid vikarietillsättning har resulterat i betydligt lägre kostnader jämfört med budget och utgör det sammanlagda överskottet inom resultatenheterna.

Resultatenheterna prognostiserar ett överskott om 3,0 mnkr för 2017 och ökar därmed resultatfonden till 16,8 mnkr.

Investeringar

Under 2017 har förvaltningen sammanlagt 10,7 mnkr i budget för parkinvesteringar och 1,3 mnkr för investeringar av maskiner och inventarier. I parkinvesteringar ingår även medel för tillgänglighetsåtgärder och reinvesteringar.

Parkinvesteringar:

Största investeringsprojektet under året är parkprojektet Gröna Stugan. Projektet syftar till att rusta upp Gröna stugans park genom medborgarbudget och är en viktig aktivitet inom ramen för Fokus Skärholmen.

Förvaltningen avsätter också 0,3 mnkr för att förverkliga medborgarförslag gällande spontanidrott på Bredängs bollplan.

Inventarier och maskiner

Förvaltningen byter ut 3 av sina gamla arbetsbilar inom stadsmiljögruppen i egen regi. De nya bilarna är beställda och levereras under sommaren. Kostnaden uppgår till 1,2 mnkr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen har inte gjort några försäljningar.

Betydande projekt som inte är investeringar

Förvaltningen har inga stora projekt som inte är investeringar

Omslutningsförändringar

Förvaltningen begär omslutningsförändringar om 2,5 mnkr hänförliga till barnomsorg på obekvämt arbetstid inom förskoleverksamheten.

Budgetjusteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Tillgångar (mnkr)	31/8 2016	31/8 2017
Anläggningstillgångar	88,1	89,1
Kundfordringar	7,3	8,9
Diverse kortfristiga fordringar	96,4	80,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	60,9	114,8
Kassa och bank	0,1	0,2
Summa tillgångar	252,8	293,7
Skulder och eget kapital (mnkr)	31/8 2016	31/8 2017
Eget kapital	-160,6	-199,5
Långfristiga skulder	-2,2	-2,0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut o kunder	-0,1	-0,3
Leverantörsskulder	-35,8	-34,2
Moms och särskilda punktskatter	-0,1	-0,1
Övriga kortfristiga skulder	-0,6	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-53,4	-57,6
Summa skulder och eget kapital	-252,8	-293,7

Förvaltningens balansomslutning har ökat med 40,9 mnkr jämfört med motsvarande period 2016 .

Tillgångar

- **Anläggningstillgångar** har ökat då mindre investeringsprojekt färdigställts. Förvaltningen har även investerat mer i lösa inventarier. En ny bil till stadsmiljöverksamheten har införskaffats.
- **Kundfordringar** har ökat främst på grund av att faktureringen av andra kommuner för omsorgsplatser inom ÅO har genomförts enligt plan, något som inte hanns med under jämförelseåret 2016.
- **Diverse kortfristiga fordringar** minskar kraftigt för att stadsbidrag för asylsökande söks genom Socialförvaltningen. Se under upplupna intäkter.
- **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter** har ökat. Ökningen beror till främst på att större delen av uppbokning av ersättning från Migrationsverket ansöks genom Socialförvaltningen.
- **Kassa och bank** ökar med egna medel.

Skulder och eget kapital

- **Eget kapital** har ökat som en följd av förändringarna i balansräkningen.

- **Långfristiga skulder** minskar med avskrivningen av investeringsbidrag.
- **Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder** har ökat med anledning av en dubbelfakturering till annan kommun.
- **Leverantörsskulder** har minskat då det är färre fakturor kvar i flödet.
- **Moms och särskilda punktskatter** är oförändrat.
- **Övriga kortfristiga skulder** har minskat då projekt med statliga förutbetalda projektmedel är avslutade.
- **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter** har ökat. Förvaltningen ser framförallt en ökning inom områdena socialpsykiatri och vuxen missbruk samt FN.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Förvaltningen har till och med augusti mottagit totalt 102 klagomål, 12 synpunkter, 44 frågor, 13 beröm och 14 idéer.